

ZBIERKA

**STANOVÍSK NAJVYŠŠIEHO SÚDU
A ROZHODNUTÍ SÚDOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

OBSAH

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach trestných

- 42. Podmienky prijatia a stanovenia výšky peňažnej záruky podľa § 73a Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006** - 1. Základným hľadiskom, ktoré treba brať do úvahy pri rozhodovaní o prijatí peňažnej záruky aj pri stanovení jej výšky, je otázka, či a aká výška sumy, ktorá tvorí peňažnú záruku, dostatočne odstráni odôvodnenú obavu z konania obvineného uvedeného v ustanovení § 67 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 a či so zreteľom na jeho majetkové pomery, resp. majetkové pomery osoby, ktorá peňažnú záruku ponúka, by bola strata peňažnej záruky takou citeľnou ujmom, ktorá odôvodňuje predpoklad, že preváži nad obavou z konania obvineného uvedeného v § 67 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006.
2. Neprijatie peňažnej záruky ako takej, resp. vo výške sumy, v ktorej bola ponúknutá, musí však byť dostatočne odôvodnené zo všetkých hľadísk, ktoré súd viedli k záveru, že nahradenie väzby obvineného prijatím peňažnej záruky, resp. vo výške, ktorá bola ponúknutá, je vzhľadom na osobu obvineného a povahu prejednávanej veci, resp. jeho majetkové pomery alebo majetkové pomery osoby, ktorá peňažnú záruku ponúka, nedostatočné.....
- 43. Odmeňovanie advokátov u páchatel'ov právoplatne odsúdených za použitia asperačnej zásady podľa § 35 ods. 2, 3 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006** - 1. Vyššia spoločenská nebezpečnosť trestných činov je vyjadrená aj zvýšením trestnej sadzby podľa § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona u páchatel'ov, ktorým je ukladaný úhrnný, resp. súhrnný trest odňatia slobody za úmyselné trestné činy spáchané dvomi alebo viacerými skutkami (asperačná zásada).
2. Princípu odmeňovania advokátov v trestnom konaní podľa advokátskej tarify zodpovedá, aby významnejšia úloha advokáta a náročnosť jeho úkonov bola zohľadnená vo výške odmeny aj tým, že sa pri sadzbe tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci prihliadne na zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby v zmysle asperačnej zásady vyjadrenej v ustanovení § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006.....

- 44. Právo na nové prednesenie záverečných rečí z dôvodov uvedených v § 225 ods. 2 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006** - 1. Nové prednesenie záverečných rečí treba zachovať aj v prípade odročenia hlavného pojednávania z dôvodov uvedených v § 225 ods. 2 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006, pretože právo uplatniť obhajobu v prípade upozornenia na možnosť prísnejšieho právneho posúdenia by bez zachovania uvedeného postupu bolo celkom bezobsažné.
2. Trestný poriadok zakotvením povinnosti odročiť hlavné pojednávanie predpokladá, že v situácii, keď už bolo dokazovanie vyhlásené za skončené, možno ustanovením § 225 ods. 2 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 obžalovanému priznať právo na obhajobu uplatniť len na hlavnom pojednávaní predtým, ako sa súd odoberie na záverečnú poradu. Jej vykonaniu však predchádzajú záverečné reči, ktorých zmyslom je pôsobiť na rozhodujúcu - hodnotiacu fázu dokazovania vykonanú súdom a tiež posledné slovo obžalovaného.....18
- 45. Povinnosť obhajcu zabezpečiť obvinenému preklad písomností do jeho materinského jazyka alebo do jazyka, ktorý ovláda** — 1. Z Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Trestného poriadku nemožno bez ďalšieho vyvodiť povinnosť orgánov činných v trestnom konaní konať v inom než úradnom slovenskom jazyku, ale ani povinnosť uvedených orgánov zabezpečovať pre procesné strany preklad písomností, ktoré sú predmetom alebo výsledkom ich konania, do jazyka strany, ktorá neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie.
2. Samotné ustanovenie § 28 ods. 3 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006, podľa ktorého ak treba preložiť písomnosť, priberie sa prekladateľ, nezaväzuje orgány činné v trestnom konaní k povinnosti zabezpečiť obvinenému preklad obsahu všetkých písomností, ktoré tvoria obsah vyšetrovacieho spisu.
3. Povinnosťou obhajcu je, aby osobe, ktorú obhajuje a ktorá neovláda jazyk, v ktorom sa trestné konanie vedie, v rámci účinnej právnej pomoci, ktorú je povinný poskytovať (§ 41 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006) v prípade potreby zabezpečil preklad písomností do jej materinského jazyka alebo do jazyka, ktorý ovláda.....25

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach občianskoprávných, obchodných a správnych

46. **Dovolanie** - proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo o úprave styku rodičov s dieťaťom rozhodnuté, je dovolanie podľa § 238 ods. 4 O. s. p. prípustné, len ak ide o maloletého rodiča dieťaťa.....33
47. **Výpoveď** - účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov výpoveď v zmysle § 74 Zákonníka práce nastanú len vtedy, ak žiadosť zamestnávateľa o prerokovanie skončenia pracovného pomeru výpoveďou alebo priložený návrh na skončenie pracovného pomeru výpoveďou obsahujú náležitosti výpovede určené v § 61 ods. 2 Zákonníka práce..... 37
48. **Zastupovanie** - oprávnenie zastupovať štát pred súdom v zmysle § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov prináleží Slovenskému pozemkovému fondu, len keď je nesporná existencia vlastníckeho práva štátu k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom súdneho konania. Ak konanie o určenie vlastníckeho práva štátu k nehnuteľnosti súvisí s pozemkovými úpravami, koná za štát Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky; pokiaľ s pozemkovými úpravami nesúvisí, koná za štát Ministerstvo financií Slovenskej republiky..... 43
49. **Akciová spoločnosť, pôsobnosť valného zhromaždenia** - do pôsobnosti valného zhromaždenia akciovej spoločnosti patrí aj zmena stanov v tej časti, ktorá sa týka formy a podoby akcií spoločnosti.....49
50. **Posúdenie miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť** — ak je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená podľa prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov percentuálnym rozpätím, potom posudkový lekár (alebo znalec) v konaní o dávke, podmienenej dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, musí v posudku o zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť riadne odôvodniť svoj záver o konkrétne vyjadrenej miere poklesu tejto schopnosti. Skutočnosť, že konkrétne percentuálne vyjadrenie nevybočuje zo zákonom predpokladaného percentuálneho rozpätia nie je dostatočným podkladom pre záver o riadnom posúdení zdravotného

42.

ROZHODNUTIE

1. Základným hľadiskom, ktoré treba brať do úvahy pri rozhodovaní o prijatí peňažnej záruky aj pri stanovení jej výšky, je otázka, či a aká výška sumy, ktorá tvorí peňažnú záruku, dostatočne odstráni odôvodnenú obavu z konania obvineného uvedeného v ustanovení § 67 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 a či so zreteľom na jeho majetkové pomery, resp. majetkové pomery osoby, ktorá peňažnú záruku ponúka, by bola strata peňažnej záruky takou citelnou ujmom, ktorá odôvodňuje predpoklad, že preváži nad obavou z konania obvineného uvedeného v § 67 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006.

2. Neprijatie peňažnej záruky ako takej, resp. vo výške sumy, v ktorej bola ponúknutá, musí však byť dostatočne odôvodnené zo všetkých hľadísk, ktoré súd viedli k záveru, že nahradenie väzby obvineného prijatím peňažnej záruky, resp. vo výške, ktorá bola ponúknutá, je vzhľadom na osobu obvineného a povahu prejednávanej veci, resp. jeho majetkové pomery alebo majetkové pomery osoby, ktorá peňažnú záruku ponúka, nedostatočné.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. júna 2005, sp. zn. 1 Toš 83/2005)

Vyššie uvedeným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na podklade sťažnosti obvineného J. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu z 2. mája 2005, sp. zn. Pš 12/04, podľa § 149 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a Krajskému súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Z o d ô v o d n e n i a :

Krajský súd v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu (ďalej len „krajský súd“) uznesem'm z 2. mája 2005, sp. zn. Pš 12/04, podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku zamietol žiadosť obvineného J. K. o prepustenie na slobodu a zároveň podľa článku 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 73a ods. 1 Trestného poriadku neprijal ponúknutú peňažnú záruku.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť obvinený J. K., ktorú odôvodnil v osobitnom písomnom podaní prostredníctvom svojho obhajcu.

V odôvodnení podanej sťažnosti obvinený poukázal na to, že krajský súd sústavne opakuje odôvodnenia svojich predchádzajúcich rozhodnutí tak, že z doposiaľ realizovaných uznesení permanentne kopíruje rovnaké odseky, pričom vôbec sa nezaobera jeho argumentáciou, práve naopak túto ignoruje, a to aj napriek tomu, že mu tento postup bol už zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vytknutý.

V ďalšej časti svojho odôvodnenia obvinený J. K. vytykal krajskému súdu, že na jednej strane v prípade otázky jeho viny zdôrazňuje, že touto sa bude zaoberať vecne a miestne príslušný súd v rámci vykonávania dokazovania na hlavnom pojednávaní, pričom na druhej strane ako dôvod neprijatia peňažnej záruky poukazuje na rozsah, charakter a jeho účasť na trestnej činnosti, pre ktorú je trestne stíhaný.

Napokon v odôvodnení podanej sťažnosti obvinený J. K. dospel k názoru, že rozhodnutia všeobecných súdov týkajúcich sa otázky ďalšieho trvania väzby, ktoré sú odôvodnené s poukazom na závažnosť a rozsiahlosť trestnej činnosti bez ďalšieho uvedenia reálnej, nie hypotetickej existencie konkrétnych skutočností, sú nielen povrchné a všeobecné, ale sú v rozpore s ústavou.

Z týchto dôvodov obvinený J. K. sa podanou sťažnosťou domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie a prepustil ho z väzby na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti postupom podľa § 147 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie mu predchádzajúce a zistil, že sťažnosť obvineného J. K. je opodstatnená.

Vyšetrotateľ Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru, Odboru boja proti organizovanej kriminalite Stred v Banskej Bystrici uzneseniami z 15. a 21. júna 2004, ČVS: PPZ-11/ BOK-S-I 2004 začal trestné stíhanie a vzniesol obvinenie okrem iných J. K. pre trestný čin skrátene dane a poistného podľa § 148 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona.

Uznesením Okresného súdu Trnava z 18. júna 2004, sp. zn. Tp 116/2004, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 5. augusta 2004, sp. zn. 3 Tpo 21/2004, bol obvinený J. K. podľa § 68 ods. 1 Trestného poriadku z dô-

vodu uvedeného v § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby s tým, že táto začala plynúť 15. júna 2004.

Sudca krajského súdu uznesením zo 14. decembra 2004, sp. zn. Pš 55/04, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. januára 2005, sp. zn. 1 Toš 3/2005, podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku predĺžil lehotu trvania väzby obvinenému J. K. do 15. júna 2005.

Obvinený J. K. podal 5. januára 2005 žiadosť o prepustenie na slobodu. Následne písomným podaním zo 7. januára 2005 navrhol svoje prepustenie na slobodu podmieniť prijatím peňažnej záruky podľa § 73a Trestného poriadku vo výške 500 000,- Sk (slovom päťstotisíc).

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) v písomných vyjadreniach zo 14. februára 2005 navrhol žiadosť obvineného J. K. nevyhovieť, a to aj vo vzťahu k ponúknuť peňažnej záruke.

Sudca krajského súdu uznesením z 9. marca 2005, sp. zn. Pš 12/04, podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku zamietol žiadosť obvineného J. K. o prepustenie na slobodu. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že u obvineného J. K. naďalej trvá dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom o peňažnej záruke, ktorú ponúkol obvinený J. K., vôbec nerozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 7. apríla 2005, sp. zn. 1 Toš 58/2005, podľa § 149 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zrušil napadnuté uznesenie a sudcovi krajského súdu (nie senátu krajského súdu) uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol aj o ponúknuť peňažnej záruke.

Krajský súd viazaný právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky vo vyššie uvedenom rozhodnutí žiadosť obvineného J. K. o prepustenie na slobodu opätovne zamietol a ponúknutú peňažnú záruku neprijal.

Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tým, že u obvineného J. K. naďalej trvá dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom vzhľadom na charakter, rozsah a účasť obvineného J. K. na páchaní rozsiahlej, dlhší čas trvajúcej majetkovej trestnej činnosti, nepovažoval ponúknutú peňažnú záruku za dostačujúcu na nahradenie jeho väzby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti tak prokurátorovi, ako aj krajskému súdu vytýkal, že v tejto konkrétnej trestnej veci, vzhľadom na veľký počet obvinených, odôvodňujú pretrvávanie konkrétneho dôvodu väzby niektorých z nich paušálne, a to všeobecnými skutočnosťami založenými predovšetkým na tvrdení o závažnosti trestnej činnosti spáchanej týmito ob-

vinenými, avšak bez akejkoľvek konkretizácie miery, akou konanie každého z nich malo prispieť k spáchaniu trestnej činnosti, pre ktorú sú trestne stíhaní a rovnako bez akejkoľvek diferenciacie postavenia a úlohy týchto obvinených v zločineckej skupine, prostredníctvom ktorej sa táto trestná činnosť mala páchať, vrátane ich eventuálnej kriminálnej minulosti a súvislosti z toho vyplývajúcich pre dôvody väzby. V dôsledku tohto všeobecného postupu chýba dôkladnejšie odôvodnenie existencie konkrétnych okolností svedčiacich pre obavu, že obvinení budú opakovať rovnaký trestný čin alebo spáchajú trestný čin rovnakej povahy.

Konkrétne aj v prípade obvineného J. K. krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v podstate len opisuje obsah písomných podaní obvineného a skutky, pre ktoré je tento trestne stíhaný, pričom čo sa týka dôvodu väzby obvineného J. K. podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odkazuje na argumentáciu použitú v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. januára 2005 a zároveň opisuje časti odôvodnení svojich predchádzajúcich rozhodnutí o väzbe tohto obvineného bez toho, aby sa jednak vysporiadal s argumentáciou uvedenou v žiadostiach obvineného J. K. a jednak s okolnosťami, ktoré naznačil Najvyšší súd Slovenskej republiky v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto uznesenia.

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že základným hľadiskom, ktoré treba brať do úvahy pri rozhodovaní o prijatí peňažnej záruky aj pri stanovení jej výšky, je otázka, či, prípadne aká peňažná záruka dostatočne odstráni odôvodnenú obavu z konania obvineného uvedeného v ustanovení § 67 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku a či so zreteľom na jeho majetkové pomery, resp. majetkové pomery osoby, ktorá peňažnú záruku ponúka, by bola strata záruky citeľnou ujmou.

Neprijatie peňažnej záruky ako takej, resp. vo výške, v ktorej bola ponúknutá, musí však byť dostatočne odôvodnené zo všetkých hľadísk, ktoré súd viedli k záveru, že nahradenie väzby obvineného prijatím peňažnej záruky, resp. vo výške, ktorá bola ponúknutá, je vzhľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu, resp. jeho majetkové pomery alebo majetkové pomery osoby, ktorá peňažnú záruku ponúka, nedostatočné.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti podľa § 149 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a krajskému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Úlohou krajského súdu bude vykonať nariadené úkony, pričom krajský súd je v posudzovanej trestnej veci v zmysle § 149 ods. 6 Trestného poriadku viazaný právnym názorom vysloveným nadriadeným súdom v tomto rozhodnutí.

43.

ROZHODNUTIE

1. Vyššia spoločenská nebezpečnosť trestných činov je vyjadrená aj zvýšením trestnej sadzby podľa § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona u páchatel'ov, ktorým je ukladaný úhrnný, resp. súhrnný trest odňatia slobody za úmyselné trestné činy spáchané dvomi alebo viacerými skutkami (asperačná zásada).

2. Princípu odmeňovania advokátov v trestnom konaní podľa advokátskej tarify zodpovedá, aby významnejšia úloha advokáta a náročnosť jeho úkonov bola zohľadnená vo výške odmeny aj tým, že sa pri sadzbe tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci prihliadne na zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby v zmysle asperačnej zásady vyjadrenej v ustanovení § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. marca 2006, sp. zn. 2 Tz 1/2006)

Najvyšší súd Slovenskej republiky vyššie uvedeným uznesením podľa § 268 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 zamietol sťažnosť pre porušenie zákona proti uzneseniu Vojenského obvodového súdu v Banskej Bystrici z 13. júna 2005, sp. zn. 1 T 5/2005, podanú ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky v prospech obvineného D. K.

Z o d ô v o d n e n i a :

Rozsudkom Vojenského obvodového súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2005, sp. zn. 1 T 5/2005, bol obvinený D. K. uznaný za vinného z dvojnásobného trestného činu vyhýbania sa služobnému úkonu a výkonu vojenskej služby podľa § 280 ods. 3 Trestného zákona. Za to mu bol uložený podľa § 280 ods. 3 Trestného zákona, § 35 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 40 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) mesiacov nepodmienečne a pre jeho výkon bol zaradený do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny. Zároveň mu bolo uložené podľa § 72 ods. 2 písm. b), ods. 4 Trestného zákona ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 9. marca 2005.

Po právoplatnom odsúdení obvineného predseda senátu Vojenského obvodového súdu v Banskej Bystrici následne uznesením z 13. júna 2005, sp. zn. 1 T 5/2005, podľa § 151 ods. 3 a podľa § 15 ods. 1 písm. c), § 16 ods. 1 písm. a) až písm. d), § 16 ods. 2 písm. d), § 16 ods. 4, § 19 ods. 3, ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. a podľa § 12 ods. 3 písm. b), § 14 ods. 1 písm. b), písm. d), § 15 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov pri poskytovaní právnych služieb (ďalej aj „AT“) priznal ustanovenému obhajcovi obvineného D. K., Mgr. M. J. odmenu za úkony právnej pomoci v rozsahu:

Prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom	2 720,- Sk
Účasť pri výsluchu obvineného (2x 2 720,- Sk)	5 440- Sk
Účasť pri konaní o vzatí do väzby	2 720,— Sk
Sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby	1 360,— Sk
Účasť pri výsluchu svedkov (6x 2 720,- Sk)	16 320- Sk
Porady s klientom vo väzbe	4 596,- Sk
Žiadosť o prepustenie z väzby	1 360,- Sk
Oboznámenie sa z výsledkami vyšetrovania	1 876,— Sk
Účasť na hlavnom pojednávaní	1 876,- Sk
Náhrada za premeškaný čas	32 816,- Sk
Cestovné	15 540- Sk
Režijný paušál (13x 136,- Sk a 3x 150,- Sk)	2 218- Sk
Spolu	88 843.- Sk

Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30. augusta 2005.

Proti tomuto uzneseniu podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky, na podnet predsedu Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne, dňa 31. januára 2006 sťažnosť pre porušenie zákona. Uviedol v nej, že napadnutým uznesením bol porušený zákon v ustanovení § 15 ods. 1 písm. c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. a § 12 ods. 3 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. v neprospech obvineného D. K.

Podľa § 15 ods. 1 písm. c) AT základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri obhajobe v trestnom konaní je jedna pätina výpočtového základu, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje desať rokov a podľa § 12 ods. 3 písm. b) AT jedna osmina výpočtového základu, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov. Podľa citovaných ustanovení vojenský obvodový súd postupoval pri priznaní odmeny za jeden právny úkon obhajcovi Mgr. M. J.

Vyššie uvedeným uznesením súdu prvého stupňa došlo však k pochybeniu, pretože podľa § 15 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. a podľa § 12 ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. sa prihliada na zákonné zvýšenie trestnej sadzby, v prvom prípade iba u obzvlášť nebezpečných recidivistov a v druhom prípade u obzvlášť nebezpečných recidivistov pri ukladaní trestu za viac trestných činov a pri ukladaní trestu podľa osobitného predpisu (§ 43 Trestného zákona). Pretože v danom prípade išlo o zvýšenie trestnej sadzby v zmysle § 35 ods. 2 Trestného zákona nemali byť použité pri výpočte tarifnej odmeny už uvedené ustanovenia jednotlivých vyhlášok.

Vzhľadom na tieto dôvody minister spravodlivosti Slovenskej republiky navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že napadnutým uznesením predsedu senátu bol porušený zákon v ním konštatovaných zákonných ustanoveniach v neprospech obvineného D. K., aby toto uznesenie zrušil vrátane ďalších rozhodnutí naň obsahovo nadväzujúcich, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a aby prikázal Vojenskému obvodovému súdu v Banskej Bystrici, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 267 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal na podklade podanej sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť pre porušenie zákona nie je dôvodná.

Predovšetkým Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že obhajca Mgr. M. J. poskytol obvinenému D. K. pri obhajobe v trestnom konaní právnu pomoc v rozsahu tých úkonov, za ktoré mu bola aj priznaná odmena Vojenským obvodovým súdom v Banskej Bystrici. Rovnako stavu vecí a zákonu zodpovedá aj výška náhrady za premeškaný čas a cestovné náklady, ktorých výška zodpovedá § 7 zákona č. 283/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a opatrením ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny z 8. apríla

2004, pričom použitie motorového vozidla obhajcom je v spisovom materiálu riadne doložené (č.l. 289 - 291).

Napokon, samotný rozsah právnej pomoci, ktorá bola obvinenému poskytnutá vrátane náhrady hotových výdavkov, náhrady za stratu času a cestovných nákladov, nie sú sporné ani z hľadiska sťažnosti pre porušenie zákona podanej ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky.

Spornou robí sťažovateľ len výšku sadzby za jeden úkon právnej pomoci.

V tomto ohľade zásadne platí, že sadzba odmeny advokáta za úkon právnej pomoci sa odvíja od trestnej sadzby toho trestného činu, za ktorý je obvinený trestne stíhaný.

Obvinený D. K. v predmetnej trestnej veci bol trestne stíhaný pre dvojnásobný trestný čin vyhýbania sa služobnému úkonu a výkonu vojenskej služby podľa § 280 ods. 3 Trestného zákona. Jeho trestná sadzba je v rozpätí od šiestich mesiacov do piatich rokov.

Zákon č. 17V2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zaviedol do Trestného zákona s účinnosťou od 1. septembra 2003 tzv. asperačnú zásadu (zásadu zostrenia), ktorá pri ukladaní trestov v prípadoch mnohosti trestnej činnosti dopĺňa doposiaľ uplatňovanú asperačnú zásadu.

Asperačná zásada sa použije pri ukladaní úhrnných a súhrnných trestov odňatia slobody za dva, alebo viac úmyselných trestných činov spáchaných vo viacčinnom súbehu. Spočíva jednak vo zvýšení hornej hranice trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najzávažnejšieho o jednu tretinu (obzvlášť nebezpečnému recidivistovi o jednu polovicu) a jednak v uložení trestu v hornej polovici takto zvýšenej trestnej sadzby (§ 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona).

Asperačná zásada sa uplatní len v prípadoch, ak všetky zbiehajúce trestné činy boli spáchané po 1. septembri 2003. O taký prípad išlo aj v posudzovanej veci.

Pri aplikácii citovaného ustanovenia § 35 ods. 2 Trestného zákona horná hranica trestnej sadzby podľa § 280 ods. 3 Trestného zákona dosiahne šesť rokov a osem mesiacov. V takomto prípade za jeden úkon právnej služby by advokátovi do 31. decembra 2004 (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. - AT) podľa § 15 ods. 1 písm. c) AT patrila odmena vo výške jednej pätiny výpočtového základu, t. j. 2 720,- Sk a od 1. januára 2005 § 12 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Sloven-

skej republiky č. 655/2004 Z. z. vo výške jednej osminy výpočtového základu - 1 876,- Sk, t. j. tak, ako ju stanovil Vojenský obvodový súd v Banskej Bystrici v napadnutom uznesení.

S postupom prvostupňového súdu sa v plnom rozsahu stotožňuje aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. a č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách hotových výdavkov advokátov pri poskytovaní právnej pomoci v trestnom konaní vychádzajú z princípu odmeňovania za každý úkon právnej služby a výšku odmeny zaň stupňovité odvodzujú v závislosti od výšky trestnej sadzby trestu odňatia slobody za trestný čin, čím vlastne odzrkadľuje typový stupeň spoločenskej nebezpečnosti spáchaného trestného činu.

Vyjadrenie stupňa spoločenskej nebezpečnosti trestného činu premietnute do trestných sadzieb odňatia slobody logicky potom nie je možné určiť, len na podklade osobitnej časti Trestného zákona, ale nesporene aj za použitia jeho všeobecnej časti, pretože obe časti tvoria spolu organický celok.

O tom, že samotná vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. tieto princípy rešpektuje, svedčí nielen to, že výslovne definuje, že na zníženie trestných sadzieb u mladistvých (ktorých úprava je obsahom všeobecnej časti Trestného zákona) sa neprihliada, ale aj skutočnosť, že v § 15 ods. 3 AT výslovne tiež uvádza, že na zvýšenie trestných sadzieb u obzvlášť nebezpečných recidivistov (§ 42 všeobecnej časti Trestného zákona) sa prihliada.

Rovnako tak aj vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. v ustanovení § 12 ods. 5 konštatuje, že na zvýšenie trestnej sadzby u obzvlášť nebezpečného recidivistu sa prihliada pri ukladaní trestu za viac trestných činov a pri ukladaní trestu podľa osobitného predpisu, t. j. § 43 opäť všeobecnej časti Trestného zákona.

V tejto súvislosti sťažovateľ zrejme opomenul, že znenie vyhlášky č. 655/2004 Z. z. - AT takto priamo reaguje na včlenenie tzv. asperačnej zásady do Trestného zákona zákonom č. 171/2003 Z. z., pretože právna úprava týmto zákonom sa dotkla dokonca aj ustanovenia § 42 Trestného zákona o ukladaní trestu odňatia slobody obzvlášť nebezpečnému recidivistovi a to tak, že pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu (t. j. za viac trestných činov) odkazuje už priamo na použitie ustanovenia § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, ktorého obsahom je práve uplatnenie asperačnej zásady.

Niet však v zmysle vyššie uvedených úvah žiadnych pochybností o tom, že k zvýšeniu trestných sadziieb u obzvlášť nebezpečného recidivistu pri stanovení sadziieb odmeny za jednotlivé úkony právnej pomoci podľa AT by sa muselo prihliadnuť aj vtedy, ak by mu bol trest ukladaný bez toho, aby spáchal viac trestných činov, t. j. podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona.

Opačný výklad by bol totiž nelogický pretože, skoršia právna úprava AT by priznávala zvýšenú odmenu, ak je páchateľ obzvlášť nebezpečný recidivista a neskoršia právna úprava by takúto možnosť vylučovala, pretože takáto zvýšená odmena by advokátovi prislúchala len vtedy, ak by spáchal obvinený obzvlášť nebezpečný recidivista viac trestných činov, tzn. len pri použití asperačnej zásady. Pritom nemožno opomenúť skutočnosť, že nová právna úprava bola prijatá až vtedy, keď vo všeobecnej časti Trestného zákona sa sprísnil kritériá pre uloženie trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi a bola zavedená asperačná zásada v už citovanom ustanovení § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona.

Iný výklad by však predovšetkým odporoval zásadnému princípu, na ktorom je postavený systém odmeňovania advokátov pri poskytovaní právnych služieb v trestných veciach (AT), t. j. podľa závažnosti trestných činov, ich spoločenskej nebezpečnosti transformovanej do výšky trestných sadziieb.

O čo nebezpečnejší trestný čin ide, o to významnejšia je totiž aj úloha advokáta pri obhajobe obvineného a nesporne o to závažnejšie sú aj jeho úkony. Preto v závislosti od nich má byť vyššia aj jeho odmena.

Vyššia spoločenská nebezpečnosť trestného činu spáchaného obzvlášť nebezpečným recidivistom je typovo vyjadrená vo výške trestnej sadzby odňatia slobody a AT prihliada pri stanovení výšky odmeny na túto okolnosť.

Vyššia spoločenská nebezpečnosť trestného činu je však rovnako tak vyjadrená vo výške trestnej sadzby podľa § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona u páchateľov, ktorým je ukladaný úhrnný, resp. súhrnný trest odňatia slobody za úmyselné trestné činy spáchané dvoma alebo viacerými skutkami (ako v prípade obvineného D. K.). Je preto len logické a zodpovedajúce princípu odmeňovania advokátov v trestnom konaní podľa AT, aby aj v tomto prípade významnejšia úloha advokáta a závažnosť jeho úkonov bola zohľadnená vo výške jeho odmeny.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že pri rozhodovaní o tarifnej odmene za jeden úkon právnej služby pri obhajobe v trestnom konaní podľa § 15 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. a podľa § 12 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a ná-

hrade hotových výdavkov advokátov sa prihliadne na zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby odňatia slobody aj u páchatel'ov, ktorým je ukladaný trest odňatia slobody podľa asperačnej zásady vyjadrenej v ustanovení § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona.

Na základe uvedeného preto Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval postup Vojenského obvodového súdu v Banskej Bystrici, ktorý napadnutým uznesením podľa § 151 ods. 3 Trestného poriadku a použitím príslušných ustanovení AT priznal odmenu a náhradu hotových výdavkov ustanovenému obhajcovi obvineného D. K., Mgr. M. J. vo výške 88 843,- Sk za správny a zákonný. Preto sťažnosť pre porušenie zákona podanú ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky ako nedôvodnú podľa § 268 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

44.

ROZHODNUTIE

1. Nové prednesenie záverečných rečí treba zachovať aj v prípade odročenia hlavného pojednávania z dôvodov uvedených v § 225 ods. 2 Trestného poriadku* účinného do 1. januára 2006, pretože právo uplatniť obhajobu v prípade upozornenia na možnosť prísnejšieho právneho posúdenia by bez zachovania uvedeného postupu bolo celkom bezobsažné.

2. Trestný poriadok zakotvením povinnosti odročiť hlavné pojednávanie predpokladá, že v situácii, keď už bolo dokazovanie vyhlásené za skončené, možno ustanovením § 225 ods. 2 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 obžalovanému priznané právo na obhajobu uplatniť len na hlavnom pojednávaní predtým, ako sa súd odoberie na záverečnú poradu. Jej vykonaniu však predchádzajú záverečné reči, ktorých zmyslom je pôsobiť na rozhodujúcu - hodnotiacu fázu dokazovania vykonanú súdom a tiež posledné slovo obžalovaného.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2005, sp. zn. 2 To 38/2004)

Najvyšší súd Slovenskej republiky vyššie uvedeným uznesením na podklade odvolaní podaných prokurátorom a obžalovaným J. S. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 15. apríla 2004, sp. zn. 3 T 5/2003, podľa § 258 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 259 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec Krajskému súdu v Nitre, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z o d ô v o d n e n i a ;

Krajský prokurátor v Nitre podal 10. decembra 2003 na Krajskom súde v Nitre obžalobu na J. S. pre skutok právne kvalifikovaný ako pokus trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. h), písm. j) Trestného zákona.

* § 284 ods. 2 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006.

Krajský súd v Nitre po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní v dňoch 15. až 17. marca 2004, po jeho odročení v ostatne uvedený deň, na 19. marca 2004, za účelom vyhlásenia rozsudku; po upozornení obžalovaného podľa § 225 ods. 2 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní, 19. marca 2004, na možnosť prísnejšieho posúdenia žalovaného konania, ako trestných činov lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j) Trestného zákona a odročení hlavného pojednávania na 15. apríla 2004, na základe žiadosti obžalovaného J. S. o poskytnutie lehoty na prípravu obhajoby v súvislosti s už spomenutým upozornením podľa § 225 ods. 2 Trestného poriadku; rozsudkom z 15. apríla 2004, sp. zn. 3 T 5/2003, na rozdiel od podanej obžaloby uznal obžalovaného J. S. za vinného z pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. j) Trestného zákona v znení zákona č. 253/2001 Z. /.. a z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v znení zákona č. 253/2001 Z. z. na tom skutkovom základe (ktorý je v podstate totožný s podanou obžalobou), že

dňa 24. februára 2003 v dobe okolo 10.00 hod. pod zámienkou podania balíka vošiel do služobnej časti kancelárie pošty na Jókaiho ulici č. 23 v obci Č, a držiac v ruke kuchynský nôž slovné vyzval vedúcu pošty - poškodenú í. Cs., aby uzamkla vchod na poštu a potom, aby mu vydala peniaze, ktoré si vložil do vrečka kabáta.

Poškodená mu medzitým vravela prečo to robí, veď ho aj tak pozná, načo ju obžalovaný udrel päťou do oblasti tváre a nosa. Po údere spadla na zem, a keď sa znovu postavila, požiadala obžalovaného, aby odišiel a nechal ju na pokoji. Následne poškodenú najmenej dvakrát bodol nožom do krku a začal ju nožom rezať v oblasti hlavy a krku, čím jej spôsobil zranenia, a to úrazový šok III. stupňa z masívnych krvných strát, hlboké bodné rany krku obojstranne s narezaním vonkajšej a vnútornej krčnej žily vľavo s následným rezným poranením steny spoločnej krčnej tepny vľavo, komplikovanú Jliomeninu nosovej kosti s posunom, povrchovú reznú ranu záušia pravej spánkovo-záhlavovej oblasti hlavy, tržné rany horného viečka pravého oka, chrbta nosa, pier úst, pomliaždeniny oblasti tváre, ocníc obojstranne a temena hlavy, rezno-sečné početné povrchové rany dlane a prstov pravej a ľavej ruky, hlbokú reznú ranu ukazováka pravej ruky s poranením kĺbového puzdra záprst noc lankového skĺbenia prsta, následne obžalovaný odišiel z pošty, pričom uzamkol vchodové dvere a kľúč spolu s nožom zahodil, pričom k usmrteniu poškodenej nedošlo len vďaka náhodným okoloidúcim a včasnej lekárskej pomoci,

Zranenia poškodenej si vyžiadali práceneschopnosť do 30. novembra 2003.

Obžalovaný odcudzením finančnej hotovosti v sume 71 790,— Sk a poškodením zariadenia v hodnote 792,- Sk spôsobil škodu Slovenskej pošte, š. p., Partizánka cesta 9, Banská Bystrica, odštepny závod Slovenská pošta, š. p., Riaditeľstvo pôšt Bratislava, Námestie SNP č. 35, Bratislava v sume 72 582,- Sk a Všeobecnej zdravotnej poisťovni, Mamateyova 17, Bratislava škodu v sume 77 134,50 Sk.

Za to bol odsúdený podľa § 219 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 35 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 39a ods. 3 Trestného zákona bol obžalovaný pre výkon uloženého trestu zaradený do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom poškodeným:

- Slovenskej pošte, š. p., Partizánska cesta 9, Banská Bystrica, odštepny závod Slovenská pošta, š. p., Riaditeľstvo pôšt Bratislava, Námestie SNP č. 35, Bratislava v sume 1 582,- Sk,
- Všeobecnej zdravotnej poisťovni, Mamateyova 17, Bratislava v sume 77 134,50 Sk.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie krajský prokurátor v Nitre a obžalovaný J. S.

Krajský prokurátor v odvolaní namietal správnosť výroku o vine pokiaľ ide o právne posúdenie konania obžalovaného, ako aj výroku o treste s tým, že obžalovanému bol uložený neprímerane mierny trest odňatia slobody a tento bol nedôvodný pre výkon uloženého trestu zaradený do druhej nápravno-výchovnej skupiny. Podľa názoru krajského prokurátora rozčlenenie žalovaného konania na dva samostatné skutky a ich kvalifikácia krajským súdom ako dokonaného trestného činu lúpeže a pokusu trestného činu vraždy nevystihuje podstatu konania obžalovaného. Tento sa totiž na čin pripravoval, vedel, že poškodená ho pozná, a preto mu muselo byť zrejmé, že bez zavraždenia poškodenej bude krátko po čine odhalený. Z tohto dôvodu potom právne posúdenie jeho konania v podanej obžalobe ako pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. h), písm. j) Trestného zákona zodpovedalo vykonaným dôkazom. Nedôvodné a nezákonné je aj pominutie znaku, tzv. kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu vraždy, uvedeného v odseku 2 písm. b) ustanovenia § 219 Trestného zákona, teda že obžalovaný sa pokúsil usmrtiť poškodenú obzvlášť surovým

spôsobom. Naplnenia tejto okolnosti podmieňujúcej použitie prísnejšej trestnej sadzby nasvedčujú najmä zistenia znalca MUDr. K. Š., že obžalovaný poškodenú najskôr atakoval tvrdými údermi päšťou do tváre a následne sa jej opakovane snažil prerezať veľké krčné cievy. Početnosť rezných a bodných zranení, ich intenzita, ako aj zranenia po úderoch päšťou nasvedčujú na vysokú surovosť konania, ako to predpokladá ustanovenie § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Pokiaľ ide o uložený trest vo výmere trinásť a pol roka tento vzhľadom na nárast brutálnych násilných trestných činov nemôže splniť funkciu generálnej prevencie a pre neistú prognózu resocializácie obžalovaného ani funkciu prevencie individuálnej, keď obžalovaný bol navyše pre výkon uloženého trestu nedôvodne zaradený do druhej nápravno-výchovnej skupiny.

Vzhľadom na to, že v konaní pred krajským súdom boli vykonané všetky dôkazy nevyhnutné pre rozhodnutie a súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, krajský prokurátor navrhol, aby odvolací súd podľa § 258 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a súčasne, aby sám vo veci rozhodol podľa § 259 ods. 3 Trestného poriadku tak, že obžalovaného J. S. uzná za vinného z pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. h), písm. j) Trestného zákona, uloží mu výnimočný trest podľa § 29 ods. 2 Trestného zákona v dolnej polovici trestnej sadzby (15 až 25 rokov) a pre výkon trestu ho podľa § 39a ods. 3 Trestného zákona zaradí do tretej nápravno-výchovnej skupiny.

Obžalovaný J. S. v odvolaní odôvodnenom prostredníctvom jeho obhajcu namietal porušenie práva na obhajobu v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku. V tejto spojitosti poukázal na postup krajského súdu na hlavnom pojednávaní 19. marca 2004, kedy došlo podľa 225 ods. 2 Trestného poriadku k jeho upozorneniu na možnosť prísnejšieho posúdenia skutku v porovnaní s podanou obžalobou a k odročeniu hlavného pojednávania na 15. apríla 2004, na základe jeho žiadosti o poskytnutie lehoty na prípravu obhajoby, v súvislosti so spomenutým upozornením o možnom prísnejšom právnom posúdení jeho konania. Nadväzujúce úkony prvostupňového súdu znamenali porušenie jeho obhajovacích práv, lebo predseda senátu 14. apríla 2004 po tom ako jeho ustanovený obhajca toho istého dňa o 11.45 hod. písomne predložil krajskému súdu žiadosť o odročenie hlavného pojednávania z dôvodu jeho práceneschopnosti a pripojil k nej aj potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, mu podľa § 40a ods. 1 Trestného poriadku ustanovil náhradného obhajcu. Napriek tomu, že tento na hlavnom pojednávaní 15. apríla 2004, kedy došlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku, uviedol,

že 14. apríla 2004 sa v dostatočnej miere oboznámil s obsahom spisu, objektívne tomu tak byť nemohlo, pretože na preštudovanie vyše 400 strán spisu mal minimálny časový priestor len v rozsahu niekoľkých hodín. Navyše tento náhradný obhajca až do začatia hlavného pojednávania 15. apríla 2004 o 08.00 hod. vôbec nebol v kontakte s ním, a tak nemohol s ním prerokovať postup v obhajobe, na prípravu ktorej on žiadal odročiť hlavné pojednávania 19. marca 2004 po upozornení podľa § 225 ods. 2 Trestného poriadku. Súdom poskytnutý čas na prípravu obhajoby aktívne využil len jeho pôvodne ustanovený obhajca, ktorý 8. apríla 2004 prostredníctvom svojej koncipientky nahliadol do spisu a toho istého dňa ho navštívil v ústave na výkon väzby za účelom prerokovania jeho ďalšej obhajoby. Jeho zastupovanie náhradným obhajcom na hlavnom pojednávaní 15. apríla 2004 bolo preto iba formálne. Ďalšieho závažného procesného pochybenia sa dopustil krajský súd v tom, keď v rozpore s ustanovením § 216 Trestného poriadku jemu, obhajcovi a tiež prokurátorovi neumožnil prednesenie záverečných rečí napriek tomu, že k odročeniu hlavného pojednávania došlo z dôvodu prípravy obhajoby v súvislosti s možnou zmenou právneho posúdenia jeho konania. Pre uvedené podstatné chyby konania obžalovaný navrhol, aby odvolací súd podľa § 258 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 259 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil krajskému súdu s príkazom, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, po zistení, že neprihádza do úvahy rozhodnutie podľa § 253 ods. 3 Trestného poriadku preskúmal podľa § 254 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohli obaja už spomenutí odvolatelia podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že pre závažné porušenie práva obžalovaného J. S. na obhajobu z dôvodov, na ktoré tento poukázal v jeho odvolaní treba zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu podľa § 258 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a vec vrátiť podľa § 259 ods. 1 Trestného poriadku prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Nedodržanie predpisov procesného práva upravujúcich právo obvineného na obhajobu, na ktoré bude neskôr poukázané, a to v konaní pred súdom nasledujúcim po odročení hlavného pojednávania 19. marca 2004 znamená takú podstatnú chybu konania, ktorá sama osebe mohla mať vplyv na správnosť a zákonnosť výrokov rozsudku krajského súdu, predovšetkým výroku o vine, v ktorom majú ostatné výroky základ. Zistené pochybenie dotýkajúce sa jednej z podstatných zložiek práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 3 Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

opodstatňuje skôr uvedený postup odvolacieho súdu a to v rámci neverejného zasadnutia podľa § 263 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, pretože označenú chybu nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

Súčasťou práva na spravodlivý proces je podľa článku 6 ods. 3 písm. c) ci-tovaného Dohovoru právo obhajovať sa osobne alebo za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu. V prípade ustanovenia obhajcu ex offi, vrátane náhradného obhajcu ako tomu bolo v posudzovanej veci, má obvinený právo na reálnu právnu pomoc a nie iba na ochranu de iure, spočívajúcu v samotnom akte ustanovenia obhajcu. Podstatnou okolnosťou prípravy obhajoby je zjavne možnosť radiť sa s obhajcom. V posudzovanej veci, odhliadajúc od reálne existujúcej pochybnosti o možnosti náhradného obhajcu v dostatočnej miere sa v krátkom časovom úseku (niekoľko hodín) oboznámiť s pomerne rozsiahlym spisovým materiálom, zjavne absentovala možnosť obžalovaného J. S. poradiť sa s náhradným obhajcom, pretože opatrenie o jeho ustanovení mu bolo doručené až 15. apríla 2004 na hlavnom pojednávaní, čo je zrejme aj z obsahu zápisnice o tomto procesnom úkone (č.l. 407). Prevzatie obhajoby ustanoveným náhradným obhajcom bez toho, aby obžalovanému poskytol potrebnú právnu pomoc (§ 41 ods. 1 Trestného poriadku) a následné vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku na hlavnom pojednávaní 15. apríla 2004, ktoré nasledovalo po odročenom hlavnom pojednávaní z 19. marca 2004, ktoré muselo byť odročené na základe žiadosti obžalovaného na poskytnutie lehoty na prípravu obhajoby, znamenalo len formálne naplnenie práva obžalovaného na obhajobu podľa § 33 Trestného poriadku, pretože náhradný obhajca obžalovanému neposkytol žiadnu právnu pomoc. Tento stav zistený v posudzovanej veci sa blíži k situácii, akoby obžalovaný obhajcu nemal.

Krajský súd sa dopustil aj ďalšieho závažného procesného pochybenia, keď po tom, ako na základe žiadosti obžalovaného po upozornení podľa § 225 ods. 2 Trestného poriadku odročil hlavné pojednávanie 19. marca 2004 z dôvodu poskytnutia lehoty obžalovanému na prípravu obhajoby, mu jej uplatnenie vôbec neumožnil. Napriek tomu, že ustanovenie § 218 ods. 2 Trestného poriadku predpokladá nové prednesenie záverečných rečí iba v prípade doplnenia dokazovania, takýto postup treba zachovať aj v prípade odročenia hlavného pojednávania z dôvodov uvedených v § 225 ods. 2 Trestného poriadku, pretože právo uplatniť obhajobu v prípade upozornenia na možnosť prísnejšieho právneho posúdenia by bez zachovania uvedeného postupu bolo celkom bezobsažné. Trestný poriadok zakotvením povinnosti odročiť hlavné pojednávanie predpokladá, že v situácii, keď už bolo dokazovanie vyhlásené za skončené, možno ustanovením § 225 ods. 2 Trestného poriadku obžalovanému priznané právo na obhajobu uplatniť len na hlavnom pojednávaní predtým, ako sa súd odoberie na záverečnú poradu. Jej vykona-

niu podľa § 217 Trestného poriadku však predchádzajú záverečné reči, ktorých zmyslom je pôsobiť na rozhodujúcu — hodnotiacu fázu dokazovania vykonanú súdom a tiež posledné slovo obžalovaného.

Vyššie uvedené prvky v konaní krajského súdu na hlavnom pojednávaní 15. apríla 2004 úplne absentovali, a preto jeho chybným postupom nemohol obžalovaný uplatniť zákonom i Ústavou Slovenskej republiky garantované právo na obhajobu.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 258 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil pre podstatné chyby konania, ktoré mu predchádzali a podľa § 259 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Nitre prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol, t. j. zopakoval časť konania, nasledujúceho po odročení hlavného pojednávania 19. marca 2004 pri umožnení obžalovanému plného uplatnenia jeho práva na obhajobu.

45.

ROZHODNUTIE

1. Z Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Trestného poriadku nemožno bez ďalšieho vyvodit' povinnosť orgánov činných v trestnom konaní konať v inom než úradnom slovenskom jazyku, ale ani povinnosť uvedených orgánov zabezpečovať pre procesné strany preklad písomností, ktoré sú predmetom alebo výsledkom ich konania, do jazyka strany, ktorá neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie.

2. Samotné ustanovenie § 28 ods. 3 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006, podľa ktorého ak treba preložiť písomnosť, priberie sa prekladateľ, nezaväzuje orgány činné v trestnom konaní k povinnosti zabezpečiť obvinenému preklad obsahu všetkých písomností, ktoré tvoria obsah vyšetrovacieho spisu.

3. Povinnosťou obhajcu je, aby osobe, ktorú obhajuje a ktorá neovláda jazyk, v ktorom sa trestné konanie vedie, v rámci účinnej právnej pomoci, ktorú je povinný poskytovať (§ 41 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006) v prípade potreby zabezpečil preklad písomností do jej materinského jazyka alebo do jazyka, ktorý ovláda.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. decembra 2006, sp. zn. 2 To 7/2006)

Vyššie uvedeným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na podklade sťažnosti prokurátora proti výroku uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo 6. decembra 2005, sp. zn. 2 T 3/2005, o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie podľa § 149 ods. 1 písm. b), ods. 3 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 v tejto časti zrušil napadnuté uznesenie a Krajskému súdu v Bratislave uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Z o d ô v o d n e n i a :

Krajský prokurátor v Trnave podal 10. januára 2005 pod sp. zn. 2 Kv 113/05 na Krajský súd v Trnave obžalobu na obvinených V. V. M., Ing. J. Č., I. Ch. pre spolupáchateľstvo trestných činov skrátene dane a po-

istného podľa § 9 ods. 2, § 148 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona a § 124 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona (bod 1. obžaloby), na obvineného G. Sz. v bode 2 obžaloby pre trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona, na obvinených Š. L. a Ing. A. G. pre spolupáchateľstvo trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 9 ods. 2, § 148 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona (bod 3. obžaloby) a na obvineného V. V. M. aj pre trestný čin porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 148c ods. 1 Trestného zákona.

Po tom, čo Krajský súd v Trnave predmetnú trestnú vec postúpil Krajskému súdu v Bratislave (uznesenie z 23. marca 2005, sp. zn. 2T 1/2005), uvedený súd takto podanú obžalobu predbežne prejednal na neverejnom zasadnutí a uznesením zo 6. decembra 2005, sp. zn. 2 T 6/2005, podľa § 188 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vrátil predmetnú trestnú vec prokurátorovi na došetrenie a súčasne podľa § 192 Trestného poriadku rozhodol, že sa obvinený L. Ch. ponecháva vo väzbe.

Krajský súd v Bratislave svoje rozhodnutie o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie založil na zistení, že obvinený V. V. M. je štátnym občanom Ruskej federácie a neovláda slovenský jazyk, najmä odborné výrazy. Z obsahu spisu vyplýva, že sa opakovane domáhal písomného prekladu spisu skôr, než mu bude predložený na oboznámenie, čo však akceptované nebolo. Pri preštudovaní spisu 15. marca 2004 obvinený V. V. M. vyhlásil, že neovláda slovenský jazyk a žiadal o písomný preklad spisu do svojho materinského jazyka, čo sa však nestalo, a to ani pri následnom dostavení sa obvineného na preštudovanie spisu 21. apríla 2004. Krajský súd poukázal na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 19/2003, podľa ktorého ak obvinený vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, priberie sa do konania tlmočník podľa § 28 ods. 1 Trestného poriadku a nezávisí od posúdenia orgánov činných v trestnom konaní, či a do akej miery obvinený slovenský jazyk ovláda. To sa podľa názoru krajského súdu týka nielen pretlmočenia výpovede, ale podľa § 28 ods. 3 Trestného poriadku aj prekladu písomnosti, keď sa priberie do konania prekladateľ. V ďalšom krajský súd bez spresnenia uviedol, že nezanedbateľnými sú aj skutočnosti uvedené v podaní obvineného zo 17. februára 2005, ktoré „tiež majú význam pre posúdenie zachovania práv na obhajobu v nadväznosti na ďalšie ustanovenie Trestného poriadku, majúce význam pre ďalší právny postup a jeho zákonnosť“.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote krajský prokurátor v Bratislave sťažnosť, ktorou sa domáhal zrušenia výroku napadnutého uznesenia o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie a uloženia povinnosti krajskému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V odôvodnení sťažnosti namietal, že výrok napadnutého uznesenia krajského súdu o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie, pokiaľ sa zakladá na tvrdenej povinnosti na žiadosť obvineného, ktorý neovláda slovenský jazyk preložiť trestný spis do jeho materinského jazyka, je nezákonný. Poukázal predovšetkým na to, že judikát Najvyššieho súdu, ktorým krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia argumentoval, vôbec nerieši otázku povinnosti orgánov činných v trestnom konaní postupovať už naznačeným spôsobom. Podľa sťažovateľa z ustanovenia § 55 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že trestné konanie sa vedie v úradnom (slovenskom) jazyku a ak obvinený tento jazyk neovláda, priberie sa do konania tlmočník, čo v posudzovanom prípade vyšetrovateľ akceptoval a pri preštudovaní spisu 8. novembra 2004 mal obvinený k dispozícii tlmočníčku.

Zo žiadneho ustanovenia zákona podľa sťažovateľa pre orgány činné v trestnom konaní nevyplýva povinnosť dať vyhotoviť písomný preklad všetkých dokladov a dôkazov obsiahnutých v spise do materinského jazyka obvineného. Právo obvineného vyjadrovať sa, vypovedať a využívať svoje obhajovacie práva je dostatočne zabezpečené tým, že sa do konania priberie tlmočník. Ustanovenie § 28 ods. 3 Trestného poriadku hovorí podľa sťažovateľa o potrebe preložiť písomnosť, za ktorú však rozhodne nemožno považovať vyšetrovací spis.

V dôsledku toho právo obvineného na obhajobu, ani jeho právo vypovedať v materinskom jazyku (§ 2 ods. 14 Trestného poriadku) nebolo porušené, nakoľko do konania bol na základe jeho žiadosti pribratý tlmočník.

Krajský prokurátor preto navrhol, aby Najvyšší súd napadnuté uznesenie vo výroku o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie podľa § 149 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil a krajskému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Pre úplnosť treba dodať, že skôr, než bolo rozhodnuté o sťažnosti krajského prokurátora proti výroku uznesenia krajského súdu o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie, predseda senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Ntv 3/2005 na podklade nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 18. januára 2006, sp. zn. III. ÚS 128/05, prikázal prepustiť obvineného I. Ch. z väzby na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na uvedené na podklade sťažnosti krajského prokurátora preskúmal podľa § 147 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie, ako aj konanie, ktoré napadnutému uzneseniu

v podaní obvineného zo 17. februára 2005, ktoré tiež majú význam pre posúdenie zachovania práv na obhajobu v nadväznosti na ďalšie (treba uviesť, že žiadnym spôsobom nešpecifikované) ustanovenie Trestného poriadku, majúce význam pre ďalší právny postup a jeho zákonnosť".

Podľa § 191 ods. 1 Trestného poriadku ak vráti súd vec prokurátorovi na došetrenie, uvedie v uznesení, v ktorých smeroch treba prípravné konanie doplniť a ktoré skutočnosti treba objasniť, prípadne ktoré úkony treba vykonať.

Z pohľadu citovaného zákonného ustanovenia je naostatok uvedená argumentácia súdu prvého stupňa o potrebe vec vrátiť do štádia prípravného konania celkom nepreskúmateľná. Krajský súd iba všeobecne poukázal na už skôr citované podanie obvineného bez toho, aby vysvetlil, aké pochybenia prípravného konania majú byť reparované, resp. akých úkonov sa v rámci došetrenia domáhal. Najvyšší súd pritom preskúmaním spisu nezistil (a to aj so zreteľom na skôr uvedené) z pohľadu ustanovenia § 188 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku žiadne také závažné procesné chyby prípravného konania, ktoré by opodstatňovali vrátenie posudzovanej veci prokurátorovi na došetrenie za účelom ich odstránenia, ako ani potrebu objasnenia základných skutkových okolností, bez ktorých nie je možné rozhodnúť na hlavnom pojednávaní a došetrenie ktorých by v konaní pred súdom bolo spojené s výraznými ťažkosťami alebo by bolo zrejme na ujmu rýchlosti konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dôsledku uvedeného na podklade sťažnosti krajského prokurátora podľa § 149 ods. 1 písm. b), ods. 3 Trestného poriadku uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 6. decembra 2006, sp. zn. 2 T 3/2005, vo výroku o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie zrušil a Krajskému súdu v Bratislave uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach občianskoprávných, obchodných a správnych

46. ROZHODNUTIE

Proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo o úprave styku rodičov s dieťaťom rozhodnuté, je dovolanie podľa § 238 ods. 4 O. s. p. prípustné, len ak ide o maloletého rodiča dieťaťa.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. októbra 2006, sp. zn. 1 Cdo 229/2006)

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 20. apríla 2005, č. k. PK - 38 P 77/04 - 88 (v spojení s opravným uznesením z 20. mája 2005, č. k. PK 38 P 77/04 - 95) upravil styk otca s maloletým J. tak, že má právo stretávať sa s ním každý párný týždeň v mesiaci v sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 17. 00 hod. s tým, že otec si dieťa vyzdvihne v byte matky, kam ho aj po skončení styku privedie; týmto rozsudkom zmenil rozsudok bývalého Okresného súdu Pezinok z 15. marca 2003, matke a otcovi uložil povinnosť nahradiť trovy konania štátu (každému) v sume 6 600,- Sk na účet Okresného súdu Bratislava III do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave (na odvolanie otca) rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že otec má právo stretávať sa s maloletým J. každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod do 19.00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každý rok tretí týždeň v mesiaci júl od pondelka od 10.00 hod. do nedele do 18. 00 hod. s tým, že v určených termínoch si otec dieťa vyzdvihne v mieste bydliska matky, kde ho po skončení styku matke odovzdá.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie matka, ktorá navrhla, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.]. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p., keďže dovolaním je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu. Poukázala aj na ustanovenie § 36 Zákona o rodine, ktoré upravuje výkon rodičovských práv a povinností a ktoré odkazuje na primerané použitie ustanovení § 25 a 26 Zákona o rodine upravujúce styk rodičov s maloletým dieťaťom, obmedzenie tohto styku a tiež aj jeho úpravu a vyvodila, že práv-

ny vzťah, ktorý je predmetom tohto konania možno subsumovať pod výnimku uvedenú v ustanovení § 238 ods. 4 O. s. p., na ktorú sa nevzťahuje neprípustnosť dovolania, keďže ide o priznanie rodičovských práv a povinností. Uviedla, že odvolací súd nezohľadnil mnohé skutočnosti relevantné pre rozhodnutie vo veci, že po uskutočnených návštevách sa u dieťaťa prejavili veľké poruchy správania, že otec nedodržiava výchovné dohody a stravovacie návyky dieťaťa, čím spôsobuje škodlivé stresové situácie. Vytýkala odvolaciemu súdu, že neakceptoval výsledky znaleckého posudku znalkyne PhDr. J. M., ktorá odporučila styk otca s dieťaťom limitovať, pokiaľ sa nepreukáže, že „dokáže dodržiavať pravidlá hry“. Otec porušuje stanovené dohody a neobmedzenou voľnosťou narušá výchovné snahy matky a celého školského vzdelávacieho systému. Uviedla tiež, že odvolací súd neprihliadol ani na to, že žije usporiadaným rodinným životom a že styk otca s dieťaťom každý víkend (či už v sobotu alebo v nedeľu) jej znemožňuje trávenie víkendov mimo bydliska s jej terajšou rodinou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), najskôr preskúmal vec z hľadiska prípustnosti dovolania a zistil, že dovolanie v predmetnej veci smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Z o d ô v o d n e n i a :

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a) až g) O. s. p. a proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O. s. p.

V predmetnej veci dovolanie v zmysle ustanovenia § 238 ods. 4 O. s. p. nie je prípustné.

Nemožno sa stotožniť ani s názorom matky dieťaťa, ktorá prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 238 ods. 4 O. s. p. argumentujúc tým, že právny vzťah, ktorý je predmetom súdneho konania, spadá do okruhu výnimiek vyplývajúcich z tohto zákonného ustanovenia, na ktoré sa neprípustnosť dovolania nevzťahuje, lebo ide o priznanie rodičovských práv a povinností.

Dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákomom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výko-

nu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva, alebo o osvojení (§ 238 ods. 4 O. s. p.)-

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že právna úprava nepripúšťa dovolanie vo veciach upravených Zákonom o rodine. Z tejto neprípustnosti však vyníma vecí, ktoré sa týkajú:

1. obmedzenia alebo pozbavenia rodičovských práv a povinností,
2. pozastavenia výkonu rodičovských práv a povinností,
3. priznania rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa,
4. určenia rodičovstva,
5. zapretia rodičovstva a
6. osvojenia.

Ako je zrejmé z úpravy petitu vykonanej dňa 20. apríla 2005, o ktorej súd rozhodol, predmetom súdneho konania je úprava styku s maloletým dieťaťom v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností.

Tento predmet konania nemožno podriadiť pod výnimku z neprípustnosti dovolania spočívajúcu v pozastavení výkonu rodičovských práv a povinností, ani v určení rodičovstva, ani v zapretí rodičovstva a napokon ani v osvojení. Bolo by ho možné subsumovať iba pod výnimku z neprípustnosti dovolania spočívajúcu v obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností za predpokladu, že by súd zakázal styk rodiča s dieťaťom, lebo obmedzenie, prípadne zákaz styku rodiča s dieťaťom je špecifickou formou obmedzenia rodičovských práv. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky však samotnú úpravu styku rodičov s dieťaťom z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 238 ods. 4 O. s. p. nemožno považovať za obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv a povinností (Rc 55/1996), takže dovolanie proti takémuto rozsudku nie je prípustné.

Výnimku z neprípustnosti dovolania napokon nemožno vidieť ani v tvrdení, že dovolaním napadnutým rozsudkom bolo rozhodnuté o priznaní rodičovských práv a povinností. Pokiaľ právna úprava vyníma z neprípustnosti dovolania vecí týkajúce sa priznania rodičovských práv a povinností, ide jednoznačne o priznanie rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa. Spôsobilým predmetom dovolacieho konania je len také rozhodnutie, resp. rozsudok, ktorý je vydaný v osobitnom konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletých v zmysle ustanovenia § 176 a nasl. O. s. p. a ktoré-

ho predmetom bolo priznanie rodičovských práv a povinností takémuto (maloletému) rodičovi dieťaťa (staršiemu ako 16 rokov) v určitom konkrétne vymedzenom rozsahu vo vzťahu k osobnej starostlivosti o dieťa (§ 29 ods. 1 Zákona o rodine). I keď úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom je jednou zložkou rodičovských práv a povinností vo vzťahu osobnej starostlivosti o dieťa, z hľadiska prípustnosti dovolania (resp. z hľadiska výnimky z neprípustnosti dovolania podľa § 238 ods. 4 O. s. p.) má príslušnú relevanciu, len ak sa týka maloletého rodiča. V prejednáwanej veci o takýto prípad nejde, lebo obidvaja rodičia maloletého dieťaťa sú plnoletí.

Keďže dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné v zmysle ustanovenia 238 O. s. p. a dovolací súd nezistil žiadnu podmienku jeho prípustnosti ani podľa ustanovenia § 237 O. s. p., dovolanie matky bolo treba v zmysle ustanovenia § 243b ods. 4 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietnuť.

Dovolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo konanie mohlo byť začaté aj bez návrhu [§ 243b ods. 4 v spojení s § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.].

47.

ROZHODNUTIE

Účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať so zástupcami zamestnancov výpoveď v zmysle § 74 Zákonníka práce nastanú len vtedy, ak žiadosť zamestnávateľa o prerokovanie skončenia pracovného pomeru výpoveďou alebo priložený návrh na skončenie pracovného pomeru výpoveďou obsahujú náležitosti výpovede určené v § 61 ods. 2 Zákonníka práce.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2006, sp. zn. 1 Cdo 72/2006)

Bývalý Okresný súd Piešťany (v súčasnosti Okresný súd Trnava) rozsudkom zo 17. marca 2004, č. k. 12 C 257/02-119, zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti výpovede, danej mu odporcom dňa 23. októbra 2002 podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, ako aj náhrady mzdy. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že odporca pri uložení výpovede navrhovateľovi z organizačných dôvodov dodržal všetky hmotnoprávne podmienky ustanovené zákonom. Navrhovateľ bol nepochybne oboznámený s rozhodnutím o organizačnej zmene, ktorá bola plne v kompetencii generálneho riaditeľa odporcu ako štatutárneho orgánu, ktorým sa navrhovateľ stal nadbytočným. Odporca nemal v zmysle rozhodnutia o organizačnej zmene možnosť navrhovateľa ďalej zamestnávať prácami dohodnutými v pracovnej zmluve a keďže nemal ani inú vhodnú prácu, keď tú, ktorú ponúkol navrhovateľovi, a to miesto záhradníka, tento nemohol vykonávať pre svoj zdravotný stav, napriek tomu, že mal na to kvalifikáciu, splnil hmotnoprávne podmienky uvedené v § 63 ods. 2 Zákonníka práce. Súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal z toho, že odborový orgán odporcu prerokoval výpoveď na zasadnutí dňa 14. októbra 2002, ako to vyplýva z interného oznámenia zo dňa 22. októbra 2002. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Trnave na odvolanie odporcu rozsudkom z 26. apríla 2005, sp. zn. 11 Co 183/2004, rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, týkajúci sa neplatnosti výpovede, zmenil a určil, že výpoveď daná navrhovateľovi odporcom dňa 23. októbra 2002 podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je neplatná. Vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec

mu vrátil na ďalšie konanie. Po doplnení dokazovania výsluchom účastníkov konania dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nie je vecne správny, keď prvostupňový súd napriek dostatočne zistenému skutkovému stavu vec po právnej stránke správne neposúdil. Z obsahu spisu zistil, že navrhovateľ bol na základe pracovnej zmluvy z 1. februára 1995 prijatý do pracovného pomeru na dobu neurčitú a jeho pracovné zaradenie od 1. apríla 2001 na základe dohody o zmene pracovnej zmluvy bolo „hotelový pracovník“. Navrhovateľ dňa 23. októbra 2002 odmietol prevziať písomnú výpoveď doručovanú mu odporcom podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce z dôvodu nadbytočnosti. Pred tým, ako mu pracovníčka odporcu pani R. oznámila, že bude prepustený z pracovného pomeru pre nadbytočnosť, ponúkla mu miesto záhradníka, ktoré zo zdravotných dôvodov odmietol prijať. Odvolací súd ustálil, že generálny riaditeľ odporcu príkazom č. 011/2002 zo dňa 4. októbra 2002 rozhodol o organizačných zmenách, kde okrem iného, s účinnosťou od 1. novembra 2002 zrušil jednu pracovnú pozíciu hotelového pracovníka – zriadenca a príslušnému odboru uložil zabezpečiť realizáciu týchto organizačných zmien. S poukazom na tento príkaz bolo odborovej organizácii odporcu odoslané „interné oznámenie“ (bez čísla), ktorým mala byť predložená na prerokovanie výpoveď navrhovateľa podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, ktorú vzal odborový orgán na vedomie s požiadavkou dodržania ustanovení Zákonníka práce pri organizačnej zmene. Z oznámenia na čl. 68, ako aj z výpovede svedka Ing. M. D. (generálneho riaditeľa odporcu v Čase spornej výpovede) a v neposlednom rade aj z prednesú právneho zástupcu odporcu na pojednávaní odvolacieho súdu vyplýva, že konkrétna výpoveď nebola odborovej organizácii predložená, takáto listina o výpovedi vypracovaná ešte nebola, táto sa vypracovala až dňa 23. októbra 2002 po tom, ako odbory oznámili, že výpoveď vzali na vedomie. Z uvedeného bolo odvolaciemu súdu zrejmé, že odborová organizácia nemala k dispozícii listinu o výpovedi, ktorú mali prerokovať, a teda logicky mohla len vziať na vedomie zámer odporcu skončiť pracovný pomer s navrhovateľom. Na základe týchto skutočností dospel k záveru, že v prejednávanej veci nebola výpoveď odporcu daná navrhovateľovi dňa 23. októbra 2002 podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce v zmysle § 74 ods. 1 prerokovaná s príslušným odborovým orgánom, čo má za následok jej absolútnu neplatnosť, pretože táto povinnosť odporcovi vyplýva zo zákona. Preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej podľa § 220 ods. 2 O. s. p. zmenil. Vo zvyšku, t. j. v časti týkajúcej sa náhrady mzdy a trov konania, napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu vykonania dokazovania prekračujúceho odvolacie konanie a zásadu dvojínštančnosti súdneho konania.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dňa 25. júla 2005 dovolanie odporca, ktorý ho navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietal, že krajský súd nesprávne vyhodnotil v napadnutom rozhodnutí podmienku ustanovenú § 74 Zákonníka práce, keď výpoveď z pracovného pomeru považoval za neplatnú z dôvodu jeho neprerokovania s príslušným odborovým orgánom. Odvolací súd nepovažoval stanovisko závodného výboru odborovej organizácie za prerokovanie aj napriek tomu, že odborový orgán mal v dostatočnom časovom predstihu, pred doručením výpovede, všetky potrebné informácie a podklady na prerokovanie a výpoveď navrhovateľa na svojom zasadnutí prerokoval. Poukázal aj na to, že úplný text výpovede odporca vždy formuloval a formuluje až po doručení oznámenia odborovej organizácie o prerokovaní a uvádza v nej okrem iných náležitostí aj to, že výpoveď bola prerokovaná závodným výborom odborovej organizácie. Takýto postup bol až doposiaľ akceptovaný súdmi. Preto stanovisko odvolacieho súdu považoval za v rozpore s právnou úpravou a jej výkladom.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení považoval rozsudok krajského súdu za vecne správny. Navrhol dovolanie odporcu ako nedôvodné zamietnuť a zaviazat' ho na náhradu trov dovolacieho konania. Trval na tom, že odporca nedodrжал ustanovenie § 74 Zákonníka práce.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie odporcu nie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Pri svojom rozhodovaní dovolací súd v zmysle § 3721 ods. 2 zákona č. 341/2005 Z. z., ktorým bol zmenený a doplnený zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, vychádzal z toho, že začaté konania o dovolaní, o ktorých dovolací súd nerozhodol do 31. augusta 2005, sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. v znení do 31. augusta 2005 (ďalej len „O. s. p.“) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť Isn tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O. s. p.,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je oprávnený rozhodnutie odvolacieho súdu preskúmavať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a) až d) O. s. p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O. s. p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uvedené zákonné ustanovenie § 237 O. s. p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však nebola dovolacím súdom v konaní zistená a dovolateľ ani vo svojom dovolaní nenamietal, že by v konaní k uvedeným vadám došlo.

Z obsahu dovolania odporcu vyplýva, že tento ako dovolací dôvod uplatňuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., t. j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

Nesprávnym právnym posúdením veci je v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

Vzhľadom na obsah podaného dovolania odporcom bolo potrebné v danej veci posúdiť správnosť záveru odvolacieho súdu o nesplnení hmotnoprávnej podmienky výpovede uvedenej v ustanovení § 74 Zákonníka práce.

Podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce (zákon č. 311/2001 v znení zákona č. 165/2002 Z. z. a zákona č. 40S/2002 Z. z. v znení platnom a účin-

nom do 30. júna 2003 - ďalej len „Zákonník práce“) zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď, ak sa zamestnanec stal nadbytočný vzhľadom na písomné rozhodnutie zamestnávateľa alebo príslušného orgánu o zmene jeho úloh, technického vybavenia, o znížení stavu zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť práce alebo o iných organizačných zmenách.

Z ustanovenia § 74 ods. 1 Zákonníka práce vyplýva, že výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa je zamestnávateľ povinný vopred prerokovať s príslušným odborovým orgánom, inak sú výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné.

Právny úkon, na ktorý neudelil predpísaný súhlas príslušný orgán, právny úkon, ktorý vopred neprerokoval príslušný orgán, alebo právny úkon, ktorý sa neurobil formou predpísanou týmto zákonom, je neplatný, len ak to výslovne ustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis (§ 17 ods. 2 Zákonníka práce).

V citovanom ustanovení § 74 ods. 1 Zákonníka práce sa vymedzuje povinnosť zamestnávateľa pri skončení pracovného pomeru výpoveďou alebo okamžitým skončením pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa. Uvedené ustanovenie určuje povinnosť zamestnávateľa vopred prerokovať s príslušným odborovým orgánom (ako zástupcom zamestnancov) výpoveď alebo okamžité skončenie pracovného pomeru, ako hmotnoprávnu podmienku platnosti uvedených právnych úkonov zo strany zamestnávateľa, nesplnenie ktorej v nadväznosti na ustanovenie § 17 ods. 2 Zákonníka práce spôsobuje ich neplatnosť (t. j. neplatnosť výpovede alebo okamžitého skončenia pracovného pomeru). Účinky splnenia tejto povinnosti zamestnávateľa nastanú len vtedy, ak žiadosť zamestnávateľa o prerokovanie skončenia pracovného pomeru alebo priložený návrh výpovede alebo okamžitého skončenia pracovného pomeru k žiadosti o prerokovanie adresovanej príslušnému odborovému orgánu obsahuje náležitosti výpovede určené ustanovením § 61 ods. 2 Zákonníka práce (u okamžitého skončenia pracovného pomeru § 70 Zákonníka práce), to znamená, že dôvod výpovede musí byť vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, keďže tento nemožno dodatočne meniť.

Ustanovenie § 74 Zákonníka práce o účasti príslušného odborového orgánu pri skončení pracovného pomeru nie je možné vykladať izolovane, ale v nadväznosti na uvedené ustanovenie § 61 ods. 2 Zákonníka práce. Citované zákonné ustanovenie nie je totiž samoučelné, ale smeruje k ochrane zamestnanca, aby zamestnávateľ nezneužil svoje postavenie a nedôvodne neprepúšťal zamestnancov z pracovného pomeru.

Ak v danej veci odporca požiadal len formou interného oznámenia zo dňa 14. októbra 2002, ktoré neobsahovalo všetky náležitosti výpovede v zmysle § 61 ods. 2 v spojení s § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, závodný výbor odborovej organizácie o prerokovanie výpovede s navrhovateľom podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, treba prisvedčiť správnosti záveru odvolacieho súdu o nesplnení hmotnoprávnej podmienky platnosti výpovede uvedenej v citovanom ustanovení § 74 ods. 1 Zákonníka práce, ktorá má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu. Vyjadrenie odborového orgánu z 22. októbra 2002, ktorým zoberal výpoveď na vedomie s tým, že žiadal, aby pri organizačnej zmene boli dodržané všetky ustanovenia Zákonníka práce, preto nemožno považovať za platné prerokovanie výpovede pri skončení pracovného pomeru s navrhovateľom. To, že uvedené interné oznámenie bolo nepostačujúce, vyplýva napokon aj zo samotného vyjadrenia tohto odborového orgánu.

Z uvedeného vyplýva, že dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. nie je daný a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O. s. p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd mu preto priznal trovy dovolacieho konania za jeden úkon (vyjadrenie k dovolaniu) podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v sume 1 154,- Sk a režijný paušál 150,- Sk (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

48.

ROZHODNUTIE

Oprávnenie zastupovať štát pred súdom v zmysle § 34 ods. 14 zákona č. 33(yi991 Zb. v znení neskorších predpisov prináleží Slovenskému pozemkovému fondu, len keď je nesporná existencia vlastníckeho práva štátu k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom súdneho konania. Ak konanie o určenie vlastníckeho práva štátu k nehnuteľnosti súvisí s pozemkovými úpravami, koná za štát Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky; pokiaľ s pozemkovými úpravami nesúvisí, koná za štát Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. novembra 2004, sp. zn. 1 Cdo 203/2004)

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobcu ostatným uznesením zo 17. júna 2004, sp. zn. 8 Co Q/2004, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie vo veci zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal. Rozhodol tak po zistení, že neboli splnené podmienky konania. Poukázal na znenie ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. a § 17 zákona č. 229/1991 Zb., z ktorých zákonné splnomocnenie Slovenského pozemkového fondu zastupovať štát v konaní pred súdom v určovacej žalobe (t. j. v žalobe na určenie vlastníctva v prospech štátu) nevyplyva. Uviedol, že Slovenská republika je síce spôsobilá byť účastníkom konania (§ 21 ods. 2 O. s. p.), avšak iba v spojení so štátnym orgánom, ktorého sa vec týka. Slovenský pozemkový fond štátnym orgánom nie je, preto mohol byť zástupcom Slovenskej republiky iba na základe splnomocnenia, hoci aj toto zastupovanie je otázne vzhľadom na skutočnosť, že Slovenský pozemkový fond je právnická osoba zriadená podľa § 34 ods. 1 zákona č. 330/1991 Zb. Navyše, takéto splnomocnenie nebolo v prospech navrhovateľa vydané a ani ho nemá kto vydať (podpísať). Na základe uvedeného odvolací súd prijal záver, že Slovenský pozemkový fond (žalobca) nebol v danej veci zákonným zástupcom Slovenskej republiky a nebol (ani nemôže byť) splnomocneným zástupcom Slovenskej republiky. Žalobu na súd preto podal niekto, kto na to nemal oprávnenie a tento nedostatok nebolo možné odstrániť.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre zo 17. júna 2004, sp. zn. 8 Co Q/2004, zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Poukázal na ustanovenie § 237 písm. f) O. s. p., v zmysle ktorého mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Vychádzal z ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb., z ktorého vyplýva, že Slovenský pozemkový fond zastupuje v konaní pred súdmi štát alebo neznámych vlastníkov, ak predmetom konania (a teda aj konania o určenie vlastníckeho práva) sú nehnuteľnosti, ktoré spravuje, resp. s ktorými nakladá. Výkladové nejasnosti o tom, či štát zastupuje orgán štátnej správy alebo Slovenský pozemkový fond (§ 21 ods. 2 O. s. p.) boli podľa názoru dovolateľa vyriešené zákonom č. 256/2001 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 330/1991 Zb. Vyslovil názor, že ustanovenie § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. je vo vzťahu k ustanoveniu § 21 ods. 2 O. s. p. „lex specialis“. S poukazom na či. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uviedol, že žiadny zo štátnych orgánov nemá právomoc zastupovať Slovenskú republiku v konaniach pred súdmi, predmetom ktorých sú nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu uvedené v § 17 zákona č. 229/1991 Zb. Táto právomoc bola zákonom zverená výlučne Slovenskému pozemkovému fondu.

Žalovaní 1/ až 5/ sa k dovolaniu nevyjadřili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 239 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nebolo dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 239 O. s. p.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti

(§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.)- Zákonné ustanovenie § 237 O. s. p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O. s. p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O. s. p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí. Dovolací súd nezistil, že by konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovoláateľ v súvislosti s uznesením krajského súdu namietal vadu podľa § 237 písm. f) O. s. p., preto osobitnej pozornosti dovolacieho prieskumu bol podrobený tento dovolací dôvod.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f) O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, byť vypočutý ako účastník konania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.), to platí aj pre postup súdu prvého stupňa v prípade, ak by odvolací súd z takého pochybenia nevyvodil vo svojom rozhodnutí dôsledky. Z uvedeného treba vyvodíť, že ak má ísť o naplnenie predpokladov dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f) O. s. p., musí ísť zo strany súdu o porušenie konkrétneho procesného ustanovenia, ktorého bezprostredným následkom je odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. O takýto prípad vady konania však v posudzovanej veci nepochybne nejde. Žalobca bol riadne predvolaný na pojednávanie v konaní pred súdom prvého stupňa, bol vypočutý ako účastník konania, krajský súd nariadil pojednávanie, na ktoré bol taktiež žalobca riadne predvolaný a bolo mu umožnené na pojednávaní robiť prednesy. Zo súdneho spisu teda nevyplýva nič, čo by odôvodňovalo existenciu tohto dovolacieho dôvodu.

Podľa ustanovenia § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stup-

ňa. V ustanovení § 239 ods. 2 O. s. p. sú dané podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní uznesenia krajského súdu, pokiaľ ním bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa a konanie bolo zastavené, treba vychádzať z toho, že rozsudok okresného súdu v sebe zahrnuje kladné posúdenie subjektivity žalobcu ako jednej z podmienok konania. Odvolací súd však túto otázku posúdil opačne a svojím uznesením obsahovo zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré má v tomto ohľade povahu uznesenia. Proti uvedenému výroku uznesenia odvolacieho súdu je preto v posudzovanom prípade prípustné dovolanie podľa ustanovenia § 239 ods. 1 O. s. p.

Dovolaateľ namietal tiež nesprávny právny názor odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že Slovenský pozemkový fond nemal v danej veci zákonné poverenie zastupovať štát. Poukazoval na znenie ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb., z ktorého podľa jeho názoru vyplýva, že Slovenský pozemkový fond zastupuje v konaní pred súdmi štát alebo neznámych vlastníkov, ak predmetom konania (a teda aj konania o určenie vlastníckeho práva) sú nehnuteľnosti, ktoré spravuje, resp. s ktorými nakladá. Uvedené dôvody zodpovedajú dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p. (nesprávne právne posúdenie veci).

Právne posúdenie veci je nesprávne, ak odvolací súd posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolací súd vo svojom uznesení vyslovil (v podstatnom) názor, že z ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. a § 17 zákona č. 229/1991 Zb. nevyplýva zákonné splnomocnenie Slovenského pozemkového fondu zastupovať štát v konaní pred súdom v určovacej žalobe (t. j. v žalobe na určenie vlastníctva v prospech štátu), preto zrušil prvostupňový rozsudok a konanie zastavil z dôvodu, že neboli splnené podmienky konania (§ 21 ods. 2 v spojení s § 104 ods. 1 O. s. p.). Odvolacím súdom daný výklad ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. bol vecne správny, aj keď nebol dostatočne odôvodnený.

Účastníkom občianskoprávných vzťahov môže byť, okrem ďalších subjektov uvedených v zákone, aj štát (§ 21 Občianskeho zákonníka). V tomto prípade je štát, ako vyplýva z citovaného ustanovenia, právnickou osobou. Podľa ustanovenia § 21 ods. 2 O. s. p. za štát pred súdom koná pracovník

toho štátneho orgánu, ktorého sa vec týka, alebo poverený pracovník iného štátneho orgánu.

Z hľadiska označenia žalobcu neboli pochybnosti o tom, že Slovenský pozemkový fond vystupoval v konaní ako subjekt občianskoprávných vzťahov, ktorý nebol odlišný od štátnych orgánov a organizácií v súdnom konaní označovaných názvom štátu (Slovenská republika); tento bol po formálnej stránke označený s ďalším uvedením právnickej osoby, ktorá za neho (jeho menom) koná.

Z obsahu ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. vyplýva, že Slovenský pozemkový fond zastupuje štát v konaniach pred súdom vo veciach nehnuteľností vo vlastníctve štátu, uvedených v osobitnom predpise (§ 17 zákona č. 229/1991 Zb.).

Z bežného porovnania ustanovenia § 21 ods. 2 O. s. p. s ustanovením § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. je zrejmé, že ustanovenie § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. je k ustanoveniu § 21 ods. 2 O. s. p. „lex specialis“ už len vzhľadom na to, že ustanovenie § 21 ods. 2 O. s. p. hovorí iba o „štátnom orgáne“ a v súvislosti s iným ako štátnym orgánom neobsahuje odkaz na osobitnú právnu úpravu. Potom zostáva iba vyložiť ustanovenie § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb., či v prejednávanej veci bol Slovenský pozemkový fond zákonným zástupcom štátu (Slovenskej republiky).

Zákonného zástupcu štátu spravidla vymedzuje osobitný zákon tak, aby bolo zrejmé splnenie podmienky uvedenej v § 21 ods. 2 O. s. p. „ktorého sa vec týka“. Zákonný zástupca štátu, ktorého sa vec týka, je ten orgán, so zákonnou náplňou činnosti ktorého priamo súvisí predmet súdneho konania. Podobným spôsobom je vymedzený predpoklad zákonného zastúpenia štátu (pre Slovenský pozemkový fond) v ustanovení § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. Slovenský pozemkový fond (ako zákonný zástupca štátu) musí v zmysle citovaného zákonného ustanovenia v konaní pred súdom preukázať, že predmetom súdneho konania sú nehnuteľností uvedené v ustanovení § 17 v spojení s ustanovením § 1 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. a že tieto nehnuteľnosti sú vo vlastníctve štátu (pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - podmienka existujúceho vlastníctva štátu vyplýva tak z § 17 zákona č. 229/1991 Zb., ako aj § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb.). Uvedené predpoklady treba skúmať v každom súdnom konaní individuálne a iba po ich preukázaní možno považovať Slovenský pozemkový fond za zákonného zástupcu štátu (Slovenskej republiky).

Aby v zmysle ustanovenia § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. mohol Slovenský pozemkový fond zastupovať štát pred súdom (na základe zákonného

ré sú k 1. júlu 1999 zapísané v obchodnom registri, boli povinné prispôbiť svoje stanovky tomuto zákonu do 31. decembra 1999. Ustanovenia stanov, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, po uplynutí tejto lehoty strácajú platnosť. Akcie spoločnosti odporcu boli vydané vo forme akcií na doručiteľa v listinnej podobe, čo bolo v rozpore s ustanovením Obchodného zákonníka. Akcia môže podľa súčasnej úpravy existovať v listinnej alebo zariadennej podobe. Keďže išlo o akcie v listinnej podobe, musia podľa platnej úpravy znieť na meno (§ 156 ods. 2 Obchodného zákonníka), valné zhromaždenie odporcu rozhodovalo najskôr o zmene stanov, ktorou zosúladiť formu svojich listinných akcií s novou úpravou Obchodného zákonníka a až následne po prijatej zmene stanov sa rozhodlo o postupe a spôsobe výmeny akcií.

Prejednávané a schválené zmeny stanov spoločnosti odporcu sú zapísané v obchodnom registri, čo vyplýva z výpisu obchodného registra Okresného súdu B. I. odd. Sa vložka číslo 1173/B zo dňa 2. februára 2000. Z uvedených skutočností je zrejmé, že v predmetnom prípade valné zhromaždenie nerozhodovalo o zmene formy predmetných akcií, ale o zmene stanov spoločnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, sa stotožnil so závermi prvostupňového súdu, že valné zhromaždenie odporcu rozhodlo o zmene stanov v súlade s ustanovím § 187 ods. 2 Obchodného zákonníka, a preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil. Na návrh navrhovateľa odvolací súd pripustil dovolanie v zmysle § 238 ods. 3 písm. a) O. s. p., ktoré by malo riešiť otázku, či možno rozhodnutím valného zhromaždenia o zmene stanov spoločnosti meniť formu už upísaných akcií.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ a navrhol ho spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Na zdôvodnenie dovolania uviedol, že povinnosti akciovej spoločnosti uložené v ustanovení § 768b ods. 1 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 127/1999 Z. z. môžu byť splnené len právnym spôsobom, teda spôsobom upraveným v ustanovení § 156 ods. 1 Obchodného zákonníka a v ustanovení § 187 ods. 1 Obchodného zákonníka. Pokiaľ všetci akcionári akciovej spoločnosti, ako majitelia akcií znejúcich na doručiteľa, vydaných v listinnej podobe, nevyužijú prípadne vytvorený priestor na zmenu formy ich akcií v zmysle ustanovenia § 156 ods. 1 Obchodného zákonníka, resp. akciová spoločnosť takýto priestor úpravou stanov nevytvorí, môže splniť povinnosť uloženú v ustanovení § 768b ods. 1 Obchodného zákonníka, t. j. v danom prípade dosiahnutie stavu neexistencie akcií znejúcich na doručiteľa v listinnej podobe, len rozhodnutím valného zhromaždenia o premene podoby akcií v zmysle ustanovenia § 187 ods. 1 písm. f) Obchodného zákonníka s nadväzujúcim postupom podľa ustanovenia § 9

a § 10 zákona č. 600/1992 Zb. v znení zákona č. 128/1999 Z. z. Ustanovenie § 10 zákona č. 600/1992 Zb. v znení zákona č. 128/1999 Z. z. reagovalo na zmenu ustanovenia § 156 ods. 2 Obchodného zákonníka (či. I. bod 6 zákona č. 127/1999 Z. z.) - pokiaľ by cit. ustanovenie predpokladalo jednostrannú zmenu formy upísaných akcií rozhodnutím emitenta, nepochybne by bol postup takejto zmeny ako pendant zmeny podoby akcií v zákone č. 600/1992 Zb. v aktuálnom znení upravený.

Rozširovať kompetenciu valného zhromaždenia akciovej spoločnosti vo vzťahu k upísaným akciám nad rámec kompetencie valného zhromaždenia, vyplývajúcej v danej súvislosti z ustanovenia § 187 ods. 1 písm. f) Obchodného zákonníka, využitím kompetencie valného zhromaždenia meniť stanovú akciovej spoločnosti [§ 187 ods. 1 písm. a) Obchodného zákonníka], keď ustanovenie § 187 ods. 1 písm. f) Obchodného zákonníka má zrejme oproti ustanoveniu § 187 ods. 1 písm. a) Obchodného zákonníka charakter špeciálneho ustanovenia, by znamenalo obchádzať zákon s nevyhnutnosťou aplikácie ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Napriek definovaniu formy a podoby akcií, ako nevyhnutnej obsahovej zložky stanov akciovej spoločnosti [§ 173 písm. d) Obchodného zákonníka], je možnosť zmeny podoby akcií rozhodnutím valného zhromaždenia formulovaná v ustanovení § 187 ods. 1 písm. f) Obchodného zákonníka osobitne, ak by bolo možné podobu akcií meniť zmenou stanov, nebolo by potrebné kompetenciu valného zhromaždenia akciovej spoločnosti meniť podobu akcií v ustanovení § 187 ods. 1 Obchodného zákonníka výslovne uvádzať. Z predchádzajúceho potom treba logicky vyvodiť, že pokiaľ kompetencia valného zhromaždenia akciovej spoločnosti mení formu akcií, tobôž akcií už upísaných a splatných, v ustanovení § 187 ods. 1 Obchodného zákonníka výslovne formulovaná nie je, nie je valné zhromaždenie v uvedenom smere oprávnené formu takýchto akcií meniť. Premena podoby už upísaných akcií na základe rozhodnutia emitenta má na právne postavenie majiteľa akcií výrazne menší dopad než jednostranná zmena ich formy (pozri napr. ustanovenie § 156 ods. 9 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 500/2001 Z. z.), nieje preto pravdepodobné, že by zákonodarca, na rozdiel od výslovne formulovanej kompetencie valného zhromaždenia akciovej spoločnosti rozhodovať o zmene podoby akcií, zamýšľal zahrnúť túto kompetenciu do všeobecnejšej kompetencie rozhodovania o zmene stanov akciovej spoločnosti.

Je nepochybne, že jednostranné rozhodnutie emitenta o zmene formy akcií znejúcich na doručiťela, na akcie znejúce na meno, je vážnym zásahom do práv majiteľa akcie, zasahuje, v rozpore s ústavným právom nedotknuteľnosti majetku, vlastnícke práva majiteľa akcie vo vzťahu ku kvalitatívnym znakom samotného predmetu vlastníctva.

Odporca navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), a to proti rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok je prípustný, dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 242 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a:

Podľa ustanovenia § 184 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka najvyšším orgánom spoločnosti je valné zhromaždenie.

Podľa ustanovenia § 187 ods. 1 písm. a) Obchodného zákonníka do pôsobnosti valného zhromaždenia patrí zmena stanov.

Podľa ustanovenia § 768b ods. 1 Obchodného zákonníka akciové spoločnosti sú povinné do 31. decembra 1999 uviesť formu a podobu svojich akcií do súladu s týmto zákonom. Akciové spoločnosti, ktoré sú k 1. júlu 1999 zapísané v obchodnom registri, sú povinné prispôbiť svoje stanovky tomuto zákonu do 31. decembra 1999. Ustanovenie stanov, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, po uplynutí tejto lehoty strácajú platnosť.

V zmysle cit. ustanovenia § 768b ods. 1 Obchodného zákonníka všetky akciové spoločnosti boli povinné do 31. decembra 1999 uviesť formu a podobu svojich akcií do súladu s platným znením Obchodného zákonníka. Ustanovenia stanov, ktoré by boli v rozpore s platným znením Obchodného zákonníka po 31. decembri 1999 stratili by platnosť priamo zo zákona (ex lége). Odporca, ako akciová spoločnosť, vedomá si uvedenej zákonnej povinnosti, keďže jej akcie boli akciami znejúcimi na doručiteľa v listinnej podobe a bolo ich nutné zmeniť na akcie na meno, vydané v listinnej podobe (§ 156 ods. 2 Obchodného zákonníka), túto zmenu stanov vykonala na zasadnutí valného zhromaždenia, konaného 15. novembra 1999. Zmena týchto stanov sa uskutočnila v súlade s ustanovením § 187 ods. 2, keď s ňou súhlasila dvojtretinová väčšina hlasov prítomných akcionárov. Odvolací súd dovolanie pripustil len na otázku, či možno rozhodnutím valného zhromaždenia o zmene stanov spoločnosti meniť formu už upísaných akcií, pričom sám vychádzal z názoru, že postup odporcu bol v súlade so zákonom. Táto dovolacia otázka nepochybne vychádza z právneho stavu platného v deň 15. novembra 1999, keď došlo ku zmene spornej časti stanov. Postup odporcu

v tomto smere mal nepochybné oporu v znení osobitného prechodného ustanovenia § 768b ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré výslovne ukladalo akciovým spoločnostiam povinnosť prispôbiť svoje stanovy v časti týkajúcej sa formy a podoby svojich akcií zneniu Obchodného zákonníka v jeho novelizovanej podobe. Navrhovateľ v tomto konaní spochybňuje platnosť uvedeného uznesenia valného zhromaždenia č. 3/4/1999 z 15. novembra 1999. Dovolací súd sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že tento postup odporcu nebol v rozpore so zákonom platným v znení ku dňu 15. novembra 1999. Teda valné zhromaždenie odporcu o tejto otázke rozhodlo ako najvyšší orgán spoločnosti, rozhodlo o tom kvalifikovaným spôsobom (§ 187 ods. 2 Obchodného zákonníka) a rozhodlo o otázke, ktorá nepochybné patrí do jeho kompetencie [§ 187 ods. 1 písm. a) v spojení s ustanovením § 768b ods. 1 Obchodného zákonníka]. Teda v danom prípade nešlo o rozšírenie kompetencie valného zhromaždenia nad rámec vyplývajúci z ustanovenia § 187 ods. 1 písm. f) Obchodného zákonníka, t. j. rozhodnutie o premene akcií vydaných ako listinné cenné papiere na zaknihovanie, cenné papiere a naopak, ako to tvrdí dovolateľ, pretože ustanovenia § 187 ods. 1 písm. a) a ustanovenie § 187 ods. 1 písm. f) Obchodného zákonníka upravujú pôsobnosť valného zhromaždenia v dvoch oblastiach, ktoré zjavne nie sú identické. Pokiaľ odporca predmet konania vymedzil tak, ako je uvedené vyššie, je nepochybné, že odporca v danom prípade nielen mal právo meniť stanovy ohľadne formy už upísaných akcií [§ 187 ods. 1 písm. a) Obchodného zákonníka], ale túto zmenu bol povinný vykonať na základe ustanovenia § 768b ods. 1 Obchodného zákonníka. Preto návrh na začatie konania podaný navrhovateľom podľa ustanovenia § 183 v spojení s ustanovením § 131 Obchodného zákonníka v danej veci nebol dôvodný.

Na základe uvedených dôvodov dovolací súd podľa ustanovenia § 243d ods. 1 O. s. p. dovolanie zamietol.

Navrhovateľ v dovolacom konaní nebol úspešný a odporca žiadnu náhradu trov dovolacieho konania si neuplatnil, preto dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania odporcovi nepriznal.

50.

ROZHODNUTIE

Ak je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená podľa prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov percentuálnym rozpätím, potom posudkový lekár (alebo znalec) v konaní o dávke, podmienenej dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, musí v posudku o zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť riadne odôvodniť svoj záver o konkrétne vyjadrenej miere poklesu tejto schopnosti.

Skutočnosť, že konkrétne percentuálne vyjadrenie nevybočuje zo zákonom predpokladaného percentuálneho rozpätia nie je dostatočným podkladom pre záver o riadnom posúdení zdravotného stavu a jeho následkoch na pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. júna 2006, sp. zn. 4 So 83/2006)

Krajský súd v K. rozsudkom zo 17. marca 2005 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 21. júla 2004, ktorým podľa §§ 73, 112 ods. 4, 263 ods. 5 a § 293a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) od 24. augusta 2004 znížila navrhovateľovi invalidný dôchodok na 4 839,- Sk mesačne s odôvodnením, že od 11. mája 2004 má navrhovateľ podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Krajský súd dospel k záveru, že posudkový lekár pobočky a následne aj posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne posudzovali zdravotný stav navrhovateľa pri kontrolnej lekárskej prehliadke na základe nálezov odborných lekárskejších vyšetrení a nepovažoval za potrebné ďalšie doplnenie dokazovania.

Navrhovateľ napadol rozsudok krajského súdu včas podaným odvolaním. Namietal, že jeho zdravotné postihnutie sa malo hodnotiť vyšším percentom miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Napriek okolnosti, že je živnostníkom, je jeho pracovná schopnosť podstatne obmedzená a pracuje len dve hodiny dvakrát týždenne. Jeho zdravotný stav by preto mal posúdiť nezávislý znalec. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a odporkyňu zaviazal priznať mu invalidný dôchodok na základe 70 %-nej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadrila tak, že navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil,

Najvyšší súd, ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu treba vyhovieť.

Z o d ô v o d n e n i a :

Z administratívnych spisov vyplýva, že navrhovateľ bol od 1. júna 1992 čiastočne invalidný a od 25. mája 1994 je invalidný podľa § 29 zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“). Podrobil sa implantácii TEP vpravo v roku 1998 a v roku 2001 sa podrobil implantácii TEP vľavo. Pri kontrolnej lekárskej prehliadke v júli 2003 sa uistilo, že je naďalej invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení vzhľadom na deformačnú artrózu oboch bedrových kĺbov a chorobu vysokého tlaku krvi, pričom termín ďalšej kontrolnej lekárskej prehliadky bol určený na aug-ust 2006.

Podľa § 153 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) posudkový lekár posudzuje na účely sociálneho poistenia pri kontrolných lekárskech prehliadkach zdravotný stav, schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť a pracovnú schopnosť poistenca a poškodeného

- a) v lehote určenej pri predchádzajúcom posudzovaní alebo aj skôr, ak zistí posudkovo významné skutočnosti, ktoré odôvodňujú vykonanie kontrolnej lekárskej prehliadky,
- b) na podnet inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Z listu pobočky Sociálnej poisťovne S. N. V. z 11. mája 2004, ktorý sa nachádza v dávkovom spise odporkyne, vyplýva, že posudkový lekár pobočky prehodnotil zdravotný stav a určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa na základe mimoriadnej kontrolnej lekárskej prehliadky, určenej na apríl 2004.

Ak v zmysle zákona o sociálnom poistení bol termín kontrolnej lekárskej prehliadky posudkovou komisiou pred 1. januárom 2004 už určený na august 2006, nemôže odporkyňa bez zákonného dôvodu konať o preskúmaní trvania invalidity pred týmto dátumom.

Zo spisu odporkyne nevyplýva, že by boli splnené podmienky pre postup podľa § 153 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, nebol preto daný zákonný dôvod pre konanie o preskúmaní trvania invalidity v máji 2004,

Trvanie invalidity by totiž v zmysle § 263 ods. 2 druhej vety zákona o sociálnom poistení odporkyňa mohla preskúmať už v roku 2004 len vtedy,

ak by pri kontrolnej lekárskej prehliadke, konanej pred 1. januárom 2004, nebola určená lehota jej ďalšieho uskutočnenia po 31. decembri 2003.

Samotná okolnosť, že odporkyňa posudzovala trvanie invalidity navrhovateľa už v máji 2004, hoci tak mohla v súlade s § 263 ods. 2 prvej vety zákona o sociálnom poistení urobiť až v auguste 2006, mala za následok nezákonnosť rozhodnutia o znížení invalidného dôchodku a odôvodňovala jeho zrušenie.

Posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne v S. N. V. pri kontrolnej lekárskej prehliadke a následne aj posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne za rozhodujúce zdravotné postihnutie (§ 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení) označili stav po vykonanej obojstrannej totálnej endoprotéze a mieru a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určili na 45 % z rozmedzia 40 – 60 % majúc za to, že u navrhovateľa je ľahko obmedzená pohyblivosť v oboch bedrových kĺboch.

Záver posudkového lekára je v rozpore so záverom odborného lekára - ortopéda MUDr. S. T., ktorý 13. apríla 2004 v lekárskom náleze uvádza TEP kox obojstranne s výraznou redukciou hybnosti a navyiac skonštatoval VAS polytopný s poruchou funkcie C i LS-chrbtice (Dg. M 65.2).

Podľa kapitoly XV oddiel G, bod 46.2 prílohy zákona o sociálnom poistení stavy po vykonanej obojstrannej TEP sa hodnotia v rozmedzí 40 – 60 %.

Vzhľadom na rozpor v hodnotení funkčného postihu odvolací súd nepovažoval posudky posudkových lekárov odporkyne za presvedčivé, úplné, vyčerpávajúce a objektívne. Z posudkov nemožno vyvodíť, prečo bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť hodnotená práve na 45 % a nie vyššie (alebo nižšie). Zrejma tiež nie je skutočnosť, či sa zdravotné postihnutie a mieru pokľou schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vzhľadom na námietku návrhovateľa a jeho poukaz na nález MUDr. T. nemali hodnotiť podľa kapitoly XV oddielu C bodu 1 písm. c) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa o znížení invalidného dôchodku rozhodla nielen na základe nedostatočne zisteného skutočného stavu veci (§ 195 ods.1 zákona o sociálnom poistení), ale najmä a predovšetkým v rozpore s § 263 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Odvolací súd preto v súlade s § 220 O. s. p. rozsudok krajského súdu zmenil a podľa § 250q ods. 2 O. s. p. napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporkyňa rozhodne o uvoľnení invalidného dôchodku od 24. augusta 2004 vo výške, v akej bol vyplácaný do tohto dňa.

51.

ROZHODNUTIE

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov treba posudzovať podľa všetkých hľadísk, ktoré sú v ňom uvedené. Zistenia a závery, týkajúce sa porovnania telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti posudzovanej osoby so schopnosťami zdravej fyzickej osoby musia byť v posudku uvedené.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. mája 2006, sp. zn. 4 So 86/2005)

Krajský súd v Ž. rozsudkom z 24. marca 2005 potvrdil rozhodnutie odpor - kyne z 8. júla 2004, ktorým znížila navrhovateľovi invalidný dôchodok na sumu 3 613,- Sk s účinnosťou od 24. septembra 2004 a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku sa stotožnil so záverom od - porkyne, že navrhovateľ podľa posudku posudkového lekára je naďalej inva - lidný, ale miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je od 13. apríla 2004 len 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z uvedeného dôvodu bolo treba výšku invalidného dôchodku navrhovateľa upraviť tak, aby zodpovedala stanovenej miere poklesu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote navrhovateľ odvolanie, ktoré odôvodnil najmä svojím dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom, neumožňujúcim mu pracovať.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu zdôraznila, že zdravotný stav navrhovateľa a pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť po - súdili na účely súdneho konania vecne príslušné orgány, pričom posudky boli vypracované po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení navrhovate - ľa a za jeho osobnej účasti. Vyhotovené posudky, ktorých závery sú logické a jednoznačné, boli okrem iného podkladom pre ich rozhodnutie, ako aj pre rozsudok prvostupňového súdu, ktorý navrhla potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Zníženie invalidného dôchodku je rozhodnutím, ktorým sa významnou mierou zasahuje do nadobudnutých sociálnych práv poberateľa tejto dávky. Rozhodnutie o znížení invalidného dôchodku musí byť preto založené na takých podkladoch, ktoré sú postačujúce pre presné a úplné zistenie skutočného stavu veci. Zdravotný stav poberateľa invalidného dôchodku (poistenca) musí byť preto preverený a posúdený tak, aby bez pochybností umožňoval vysloviť záver, že sú splnené medicínske podmienky pre zníženie invalidnej dávky. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá rozhoduje vo veci, je povinná zadovážiť si potrebné podklady na rozhodnutie v súlade s ustanovením § 195 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), ako aj vykonať dokazovanie podľa § 196 tohto zákona. Dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpoveď účastníka konania, odborné posudky a znalecké posudky, ktoré majú v konaní tohto druhu, vzhľadom na potrebu skúmania medicínskych podmienok poberateľa dávky, osobitný význam. Okrem dôkazov, ktorých vykonanie navrhol účastník, je odporkyňa povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastník konania nenavrhol, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenc pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení).

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je teda rozhodujúcou otázkou vplyv dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti.

Posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 zákona o sociálnom poistení pritom nemôže pozostávať len z podradenia zdravotného postihnutia, ktoré je podľa posudkového lekára rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu pod niektoré zdravotné postihnutie uvedené v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona o sociálnom poistení), ale treba brať aj zreteľ na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí (§ 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení). Pokles sa pritom (§ 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení) posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšie-

ho vývoja a liečby, komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolenie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvifikácie.

Podľa názoru odvolacieho súdu podklady pre rozhodnutie v predmetnej veci nezodpovedajú požiadavkám citovaného ustanovenia § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, pretože neboli vyhodnotené a v rozhodnutí zdôvodnené výsledky komplexných funkčných vyšetrení navrhovateľa, či možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie, či rekvifikácie. Obmedzenie sa v dôvodoch rozhodnutia odporkyne len na ustanovenie § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nemožno považovať za postačujúce zdôvodnenie rozhodnutia o znížení invalidného dôchodku, zodpovedajúce kritériám jeho preskúmateľnosti zo všetkých hľadísk uvedených v § 71 zákona o sociálnom poistení.

V preskúmvanej veci posudkový lekár za rozhodujúce zdravotné postihnutie považoval stav po srdcovej operácii navrhovateľa v roku 1970, ktorý vyhodnotil ako dlhodobu stabilizovanú bez dekompenzácie s pretrvávajúcou nedostatočnosťou pulmonálnej chlopne a počínajúcim cor pulmonale. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou bola u navrhovateľa stanovená vo výške 45 % [kap. IX., oddiel A, položka 9b) prílohy č. 4 zákona], t. j. na hornej hranici s tým, že ostatné ochorenia nezakladajú možnosť zvýšiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z podkladov dávkového spisu odporkyne, vrátane posudkov posudkových komisií a posudkov posudkových lekárov nemožno zistiť, prečo bol navrhovateľovi (ktorý bol z dôvodu výrazného zhoršenia zdravotného stavu od 21. februára 2000 poberateľom plného invalidného dôchodku) pre potreby tohto konania hodnotený stav po operácii podľa tabuľky bez zohľadnenia funkčných vyšetrení. Podľa názoru odvolacieho súdu v preskúmvanej veci je potrebné nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru kardiológie za účelom komplexného funkčného zhodnotenia zdravotného postihnutia navrhovateľa.

Konanie a rozhodovanie o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu odporkyne v dávkových veciach sociálneho poistenia je konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku, a preto nie je úlohou prvostupňového súdu dopĺňať vecnú, či právnu argumentáciu rozhodnutia odporkyne, ani dopĺňať dokazovanie na skutočnosť, ktorých zistenie je podmienkou zistenia skutočného stavu už v administratívnom konaní pred vydaním, rozhodnutia.

Odvolací súd preto považoval za potrebné zmeniť napadnutý rozsudok krajského súdu, zrušiť rozhodnutie odporkyne a vrátiť jej vec na ďalšie konanie (§ 220 ods. 1 a § 250q ods. 2 O. s. p. s poukazom na § 2501 ods. 2 a § 250ja ods. 3 O. s. p. a § 3721 ods. 2 O. s. p.).

V ďalšom konaní odporkyňa zabezpečí posúdenie poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v súlade s § 71 zákona o sociálnom poistení, nie len podľa odseku 5, ale aj podľa ostatných odsekov citovaného zákonného ustanovenia. Zistenia a závery týkajúce sa porovnania telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti navrhovateľa so schopnosťami zdravej fyzickej osoby musia byť uvedené v posudku. Po náležitom zistení a zhodnotení všetkých hľadísk vymedzených v zákone možno o nároku na dávku alebo jej trvanie vo veci opätovne rozhodnúť a rozhodnutie aj náležitým spôsobom odôvodniť.

52.

ROZHODNUTIE

Spokojnosť žiadateľa o dôchodok so záverom posudkového orgánu o jeho invalidite nemožno bez ďalšieho stotožniť so späťvzatím žiadosti o invalidný dôchodok alebo o preskúmanie jeho výšky.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2006, sp. zn. 4 So 107/2005)

Krajský súd v Ž. uznesením z 13. mája 2005 zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 30. novembra 2004, ktorým od 11. októbra 2004 priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok vo výške 8 201,— Sk mesačne. Dôvodom zastavenia konania bolo späťvzatie návrhu navrhovateľa, obsiahnuté v písomnom podaní zo 17. marca 2005.

Uznesenie bolo navrhovateľovi doručené 23. mája 2005.

Navrhovateľ napadol uznesenie krajského súdu včas podaným odvolaním a domáhal sa, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázal na to, že pri späťvzatí návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne si neuvedomil, že invalidný dôchodok mu potom nebude priznaný späťne od 1. mája 2004, pričom jeho zdravotný stav sa po operácii chrbtice ďalej zhoršil.

Odporkyňa vo vyjadrení zo 4. októbra 2005 navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že odvolaniu treba vyhovieť.

Z o d ô v o d n e n i a :

Z dávkového spisu vyplýva, že navrhovateľ podaním z 11. októbra 2004 žiadal o priznanie invalidného dôchodku od 1. mája 2004. Posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne v Ž. 2. novembra 2004 zistil, že navrhovateľ je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) od 11. októbra 2004 pre 45 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú čin-

nosť. Odporkyňa rozhodnutím z 30. novembra 2004 priznala navrhovateľovi od 11. októbra 2004 invalidný dôchodok v sume 8 201,- Sk mesačne. Na základe návrhu zo 4. februára 2005 bolo toto rozhodnutie predmetom preskúmania v konaní na krajskom súde.

V preskúmvacom konaní posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne dňa 17. marca 2005 dňom 1. mája 2005 určil pokles schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť na 70 %.

Navrhovateľ písomným podaním zo 17. marca 2005, ktoré bolo súdu predložené pobočkou Sociálnej poisťovni v Ž. 21. marca 2005 vyhlásil, že netrvá na ďalšom posúdení jeho žiadosti, je spokojný s rozhodnutím a žiada, aby krajský súd konanie zastavil.

Z uvedeného podania je zrejmé, že bolo reakciou na okolnosť, že posudkový lekár dňa 17. marca 2005 pokles schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť určil nie na 45 %, ale na 70 %. Keďže napadnutým rozhodnutím bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok vo výške zodpovedajúcej len 45 % miere poklesu schopnosti zárobkovej činnosti, podľa názoru odvolacieho súdu podanie navrhovateľa zo 17. marca 2005 možno považovať len za vyjadrenie spokojnosti s posúdením poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 70 %, nie však za vyjadrenie spokojnosti s rozhodnutím odporkyne, ktoré by zohľadnilo tento pokles o 70 % a ktoré by ku dňu späťvzatia aj bolo vydané. Za takých okolností bol záver krajského súdu o späťvzati návrhu na preskúmanie rozhodnutia predčasný.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie [§ 221 ods. 1 písm. f) v spojení s § 372 ods. 2 O. s. p.], v ktorom sa krajský súd musí vysporiadať aj so skutočnosťou, že posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredia 17. marca 2005 určil pokles schopnosti navrhovateľa na výkon zárobkovej činnosti na 70 % až od 1. mája 2005 (teda do budúcnosti). Treba preto doplniť dokazovanie aj na zistenie, či k 70 % miere poklesu vykonávať zárobkovú činnosť nedošlo už od 1. mája 2004. V ďalšom konaní bude preto úlohou súdu prihliadnúť aj na návrhy navrhovateľa na preskúmanie ďalších rozhodnutí odporkyne (návrh z 27. septembra 2005 a 22. februára 2006).

53.

ROZHODNUTIE

Fyzická osoba, ktorá opatruje občana s ťažkým zdravotným postihnutím, sa dočasne nemusí nachádzať v jeho domácnosti, ak zabezpečuje bežné potreby pre domácnosť (nákup a pod.). Jej neprítomnosť potom nemožno bez ďalšieho považovať za prerušenie celodenného, osobného a riadneho opatrovania.

Miestnu príslušnosť súdu nezakladá a ani nemení interný predpis ústredia správneho orgánu o presune rozhodovacej činnosti na jeho vysunuté pracoviská, ktoré zriadil.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2007, č. k. 4 SžoKS152/2005)

Krajský súd v N. rozsudkom z 28. septembra 2005 zrušil rozhodnutie žalovaného z 3. mája 2005, aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, a to Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v L., pracovisko Š. z 3. septembra 2004, č. 04/05978 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania vo výške 4 761,20 Sk. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie o zamietnutí jej žiadosti o peňažný príspevok za opatrovanie svokry A. L. podľa § 64a zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“).

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne, lebo rozhodnutie správneho orgánu nezodpovedá zistenému skutkovému stavu.

S poukazom na zistenia žalovaného pri vykonanom šetrení v domácnosti vyvodil krajský súd záver, že pani A. L., ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím a s mierou funkčnej poruchy 70 %, je odkázaná na celodenné, riadne a osobné opatrovanie, ktoré vykonáva žalobkyňa a možno jej potom poskytnúť príspevok za opatrovanie. Uviedol, že podľa záznamu žalovaného zo šetrenia rodinného prostredia je preukázané, že žalobkyňa svojej svokre neposkytuje pomoc pri zabezpečovaní nevyhnutných prác v domácnosti, ale tieto práce zabezpečuje sama, ako aj väčšinu z nevyhnutných životných úkonov (umývanie, okrem rúk, ktoré opatrovaná zvláda sama, presun na

lôžko, použitie WC, podávanie jedla a pitia, ktoré však opatrovaná niekedy zvláda sama) a kontakt so spoločenským prostredím. Poukázal aj na lekárske nálezy z ktorých vyplýva, že pani A. L. vyžaduje pravidelnú opateru a sústavný dohľad. K šetreniu, vykonanému pracovníčkami správneho orgánu prvého stupňa súd uviedol, že pokiaľ pani A. L. neovláda slovenský jazyk a potrebovala tlmočenie, ktoré údajne zabezpečila suseda, potom bolo treba zistiť totožnosť tejto osoby a záznam zo šetrenia mala i podpísať. V opačnom prípade je takéto šetrenie nevierohodné, navyše, ak na jeho základe bol vypracovaný posudok z 30. júla 2004, v ktorom je uvedené, že pani A. L. sa pohybuje samostatne a bez ortopedických pomôcok, hoci v zázname lekára posudkového tímu k stanoveniu miery funkčnej poruchy z 9. mája 2004 je uvedené, že „chodí o palici“. Pokiaľ žalovaný z takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že svokra žalobkyne nevyžaduje celodenné, riadne a osobné opatrovanie a žalobkyni žiadaný príspevok za opatrovanie nepriznal, pochybil pri svojom rozhodovaní a jeho rozhodnutie je v rozpore s obsahom spisu, pretože dôkazy nachádzajúce sa v spise sú v zrejmom rozpore so zisteniami, o ktoré sa rozhodnutie žalovaného ako i prvostupňového správneho orgánu opiera.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný. V prvom rade namietal miestnu nepríslušnosť súdu, ktorý ho vydal, pretože podľa Organizačného poriadku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny B. je pracovisko ústredia so sídlom v B. B. druhostupňovým správnym orgánom s územnou pôsobnosťou pre Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v L.. Zdôraznil, že žalovaným bolo pracovisko Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v B. so sídlom v B. B., ktorého územná pôsobnosť je daná prílohou č. 3 k Organizačnému poriadku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v B., a preto miestne príslušným na preskúmanie rozhodnutí tohto orgánu je Krajský súd v B. B. Vzhľadom na uvedené tiež namietal zmätočnosť označenia žalovaného vo výroku rozsudku. Žalovaný ďalej zdôraznil, že prípadné pochybenia prvostupňového správneho orgánu nemali vplyv na postup odvolacieho orgánu, ktorý nezávisle na zistení, hodnotení a stanovisku orgánu prvého stupňa posúdil stav veci samostatne po skutkovej i právnej stránke a dospel k záveru, že prvostupňové rozhodnutie je vecne správne. Uviedol, že odvolací orgán odstránil procesné nedostatky, vytýkané v rozsudku krajského súdu, ktoré sa vyskytli v postupe prvostupňového správneho orgánu a vykonal dňa 12. apríla 2005 šetrenie zákonným spôsobom, keď sa ku všetkým skutočnostiam vyjadrovala žalobkyňa, ktorá ovláda slovenský jazyk, otázkam rozumela a záznam zo šetrenia na znak súhlasu s jeho obsahom vlastnoručne podpísala. Zdôraznil, že rozhodnutia vo veciach riešenia sociálnej núdze, medzi ktoré patrí aj rozhodnutie žalovaného, sú rozhodnutia-

mi, ktoré vydáva správny orgán na základe zákonom povolenej voľnej úvahy. Zákomom je teda založené voľné uváženie orgánu vo veciach rozhodnutí o kompenzáciách, najmä pri navrhnutí formy kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. Súd podľa názoru žalovaného nemôže nahradiť voľné uváženie správneho orgánu vlastným rozhodnutím, ani skúmať účelnosť a vhodnosť vydaného rozhodnutia (§ 245 ods. 2 O. s. p.), ale skúma iba to, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd by mal preskúmať iba to, či skutkové okolnosti, z ktorých správny orgán pri voľnej úvahe vychádzal, boli zistené správnym procesným spôsobom a či právny následok založený rozhodnutím nie je v rozpore so zákonom. Zdôraznil, že žalobkyňou namietané skutočnosti ohľadom zistenia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a následné nenavrhnutie požadovanej formy kompenzácie súd nemôže v preskúmvacom konaní zmeniť, ani prikázať správne mu orgánu, aby tak urobil. Táto zásada bola napadnutým rozsudkom porušená, keď súd uviedol, že pani A. L., ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím a mierou funkčnej poruchy 70 %, je odkázaná na celodenné, riadne a osobné opatrovanie, ktoré vykonáva žalobkyňa a potom možno žalobkyňi poskytnúť žiadaný príspevok za opatrovanie. Podľa názoru žalovaného je súdny prieskum posudku vydaného podľa § 50 a § 57 zákona o sociálnej pomoci vylúčený, pretože nie je rozhodnutím, vydaným v správnom konaní. Žalovaný tvrdil, že rovnako ako on, aj prvostupňový správny orgán vydali posudky v súlade s §§ 49, 50, 51, 52, 53, 55, 57 zákona o sociálnej pomoci a navrhli formu kompenzácie v rámci voľnej úvahy v intenciách zákona, keď na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia pani A. L. navrhli zhodne opatrovateľskú službu. Uviedol tiež, že záznamy zo šetrenia rodinného prostredia ťažko zdravotne postihnutého občana sú len jedným z podkladov pre vydanie posudku a obsahujú subjektívne vyjadrenia účastníkov konania, ktoré môžu byť účelové. K objektívnemu zhodnoteniu potreby kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia treba vziať do úvahy najmä stanovisko posudkového lekára, ktorý zhodnotí nielen mieru funkčnej poruchy, ale vykoná aj funkčnú diagnostiku, t. j. stanoví, ktoré úkony je občan s ťažkým zdravotným postihnutím schopný sám si zabezpečiť a či neschopnosť občana s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávať niektoré základné životné úkony je spôsobená jeho zdravotným stavom alebo inými okolnosťami. Žalovaný uviedol, že komplexným zhodnotením stanoviska posudkovej lekárky dospel k záveru, že zo zdravotného hľadiska neexistujú prekážky, pre ktoré by pani A. L. nemohla vykonávať základné životné úkony. Jej prípadná neschopnosť tieto úkony vykonávať nie je podmienená nepriaznivým zdravotným stavom, zohľadneným pri určení miery funkčnej poruchy, ale vysokým vekom. O tom, že menovaná nie je odkázaná

na celodenné osobné a riadne opatrovanie, svedčí aj skutočnosť, že žalobkyňa uviedla, že po podaní raňajok odchádza od svokry na niekoľko hodín, resp. celé dopoludnie domov, teda neposkytuje svojej svokre celodennú opateru, preto nie sú splnené podmienky pre poskytovanie peňažného príspevku za opatrovanie, o čom svedčí aj záznam žalovaného z 12. apríla 2005. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v N. zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie príslušnému súdu. Poverený zástupca žalovaného na pojednávaní alternatívne navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a žalobu zamietnuť.

Žalobkyňa písomné vyjadrenie k odvolaniu nepodalala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), na pojednávaní (§ 214 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods.1 O. s. p.).

Súd prvého stupňa postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktorým žalobkyňi nebol priznaný peňažný príspevok za opatrovanie svokry podľa § 64a ods.1 zákona o sociálnej pomoci.

Z podkladov pripojeného administratívneho spisu sa zistilo, že prvostupňový správny orgán pri rozhodovaní o žiadosti žalobkyne vychádzal z posudku posudkového orgánu z 30. júla 2004, ktorým bola miera funkčnej poruchy svokry žalobkyne stanovená vo výške 70 % podľa druhov zdravotných postihnutí uvedených v prílohe č. 4 zákona o sociálnej pomoci v rozsahu VIII. A. č. 1/d bod 4, na základe ktorej skutočnosti sa považuje za občana s ťažkým zdravotným postihnutím. V rámci tohto posudku ako forma kompenzácie dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia bola navrhnutá opatrovateľská služba. V tomto posudku – v časti týkajúcej sa mobility - sa Uvádzala, že posudzovaná osoba sa pohybuje samostatne, bez ortopedických pomôcok.

Odvolačný správny orgán vydal 29. apríla 2005 posudok o miere funkčnej poruchy svokry žalobkyne, v ktorom zhodne s prvostupňovým správnym orgánom konštatoval, že je občiankou zdravotne ťažko postihnutou a sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia navrhol kompenzovať opatrovateľskou službou. V tomto posudku sa už uvádza, že pani A. L., ktorá má zníženú pohybovú schopnosť dôsledkom narušenia telesných funkcií, sa pohybuje za pomoci opory - francúzskej barly a inej osoby.

Podľa § 64a ods. 1 zákona o sociálnej pomoci fyzickej osobe, ktorá opatruje občana s ťažkým zdravotným postihnutím staršieho ako šesť rokov odkázaného podľa posudku vydaného podľa § 57 ods. 1 a 2 na celodenné, osobné a riadne opatrovanie (ďalej len „opatrovanie“), možno poskytnúť peňažný príspevok za opatrovanie. Peňažný príspevok za opatrovanie nemožno poskytnúť, ak občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu, alebo ak sa mu starostlivosť zabezpečuje opatrovateľskou službou.

Podľa § 64 ods. 3 zákona o sociálnej pomoci opatrovanie občana s ťažkým zdravotným postihnutím fyzickou osobou uvedenou v odseku 2 (kde okrem iných je uvedená aj nevesta) sa vykonáva najmä na účely zabezpečenia pomoci pri nevyhnutných životných úkonoch uvedených v prílohe č. 1. Za opatrovanie sa považuje aj opatrovanie v rozsahu hodín uvedenom v odsekoch 6 a 7.

Donáška obeda, dovoz obeda alebo iného teplého jedla, pomoc pri podávaní jedla a pri pití patria podľa prílohy č. 1, bod 1. písm. c) zákona o sociálnej pomoci medzi nevyhnutné životné úkony a nákup a ďalšie nevyhnutné činnosti súvisiace s prevádzkou domácnosti sú zaradené podľa prílohy č. 1, bod 2. písm. b) medzi nevyhnutné práce v domácnosti.

Vzhľadom na skutočnosť, že v posudku, vydaného podľa § 57 ods. 1, 2 zákona o sociálnej pomoci nebola navrhnutá pre svokru žalobkyne kompenzácia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia za opatrovanie fyzickou osobou, správne orgány dospeli k záveru, že žalobkyni v zmysle § 64a ods. 1 uvedeného zákona nebolo možné peňažný príspevok za opatrovanie poskytnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že pre tento záver žalovateľný správny orgán nemal zadovážený dostatok podkladov. V posudzovanej veci bolo potrebné za účelom riadneho zistenia skutkového stavu zosúladiť údaje obsiahnuté v lekárskech posudkoch s údajmi vyplývajúcimi zo zdravotnej dokumentácie. Z dôvodu, že údaje o rozsahu zdravotného poškodenia

sa nestotožňujú s výsledkami odborného nálezu, rozhodnutie žalovaného bolo vydané predčasne bez riadneho zistenia skutočného stavu veci.

Pokiaľ ide o dočasné opustenie domácnosti fyzickou osobou, opatrujúcou občana s ťažkým zdravotným postihnutím, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že samotné dočasné opustenie domácnosti za účelom zabezpečenia potrieb opatrovanej osoby neznamená prerušenie celodenného, osobného a riadneho opatrovania.

Skutočnosť, že fyzická osoba opatrujúca občana s ťažkým zdravotným postihnutím dočasne opustí domácnosť opatrovanej osoby nebráni záveru o celodennej starostlivosti.

Ohľadne procesných námietok žalovaného uvedených v jeho odvolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza nasledovné:

Žalovaným namietané označenie žalovaného v rozsudku, keď prvostupňový súd za žalovaného označil Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny aj s uvedením jeho sídla nemožno považovať za zmätočné. Zo znenia § 250 ods. 4 O. s. p. totiž jednoznačne vyplýva, že žalovaným je správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni a týmto orgánom v predmetnej veci bolo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Tento správny orgán je orgánom s celorepublikovou pôsobnosťou, preto bola v predmetnej veci v súlade s § 246a ods. 1 veta druhá O. s. p. daná miestna príslušnosť Krajského súdu v N., v obvode ktorého je všeobecný súd navrhovateľky. Nakoľko navrhovateľka má bydlisko v Š., všeobecným súdom navrhovateľky je Okresný súd L., ktorý sa nachádza v obvode Krajského súdu v N. Skutočnosť, že žalovaný správny orgán interným predpisom presunul rozhodovaciu činnosť na zriadené pracoviská nie je na účely založenia miestnej príslušnosti, ako aj pre označenie žalovaného v záhlaví rozsudku rozhodujúca.

Treba tiež zdôrazniť, že táto námietka nemala vplyv na zákonosť rozsudku, lebo podľa § 105 ods. 1 veta druhá O. s. p. súd skúma miestnu príslušnosť len na námietku účastníka, ak sa uplatní pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí. Z podkladov spisu je zrejmé, že žalovaný takúto námietku neuplatnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zhodne so žalovaným zastáva právny názor, že súdu neprináleží zaujímať stanovisko, či žalobkyňa má alebo nemá nárok na peňažný príspevok za opatrovanie. Ak krajský súd v napadnutom rozsudku deklaroval, že žalobkyňa má nárok na peňažný príspevok, prekročil tak rozsah svojej rozhodovacej právomoci. Zaujatím stanoviska by vstupoval do rozhodovacej právomoci správneho orgánu, hoci tákáto právomoc mu z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver a dostatočným spôsobom ho odôvodnil. Námietky žalovaného uvedené v jeho odvolaní súd považoval za skutkovo i právne nedôvodné pre rozhodnutie v preskúmvanej veci.

Nepochybil preto Krajský súd v N., keď napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil, lebo nezodpovedalo zákonu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 219 O. s. p., ako vecne správny, potvrdil.

54.

ROZHODNUTIE

Rozsah preskúvavej činnosti súdu závisí na predmete preskúvacieho konania.

Ak správny orgán v rozpore so zákonom konanie zastavil, súd nemôže nahradiť v tomto štádiu konania rozhodnutie správneho orgánu zaujatím stanoviska vo veci samej.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2006,
č. k. 4 SžoKS 102/2005)

Krajský súd v B. B. rozsudkom z 20. apríla 2005 zrušil rozhodnutie žalovaného zo 4. októbra 2004, vrátane rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu v B. Š. z 9. augusta 2004 a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet jeho právnej zástupkyne v sume 9 748,10 Sk do troch dní.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalovaný správny orgán vrátane prvostupňového, vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. V danom prípade nebol dôvod na zastavenie konania, nakoľko neboli preukázané vady podania — žiadosti o vydanie preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len „ŤZP“). Správne orgány nepostupovali správne, keď trvali na tom, aby žalobca predložil zdravotnú dokumentáciu nevyhnutnú k určeniu miery funkčnej poruchy. Žalobca ako pacient mal v súlade s § 16 ods. 6 zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“), len právo nahliadať do zdravotnej dokumentácie a robiť si z nej výpisky. V súlade s § 106a zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“), zdravotnícke zariadenie je povinné poskytnúť zdravotné výkony na účely sociálnych služieb a peňažných príspevkov na kompenzáciu, pričom za zdravotné výkony sa považuje vystavenie výpisu zo zdravotnej dokumentácie občana v konaní o sociálnej službe alebo o peňažnom príspevku na kompenzáciu, ako aj vystavenie lekárskeho nálezu posudku, správy o priebehu a vývoji choroby a zdravotného postihnutia. Sprístupňovanie údajov zo zdravotnej dokumentácie nanovo s účinnosťou od 1. januára 2005 upravil zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, keď v zmysle jeho § 24 ods. 4 je poskytovateľ povinný poskytnúť výpis zo zdravotnej dokumentácie príslušnému orgánu na účely sociálnej pomoci.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby odvolací súd tento rozsudok zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného vrátane prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu sa zrušujú podľa § 250j ods. 2 písm. a), c), d), e) O. s. p.

Žalobca v odvolaní uviedol, že vzhľadom na výsledky dokazovania mal súd vo výroku rozsudku vysloviť a v jeho odôvodnení odôvodniť, že okrem ustanovenia písm. a) sa rozsudok zrušuje aj podľa ďalších ustanovení § 250j ods. 2 O. s. p. Zdôraznil, že zákon pripúšťa možnosť podať odvolanie účastníkovi, ktorému bola rozhodnutím súdu spôsobená určitá ujma. V danom prípade súd nie úplne rozhodol — zrušil rozhodnutia správnych orgánov odvolávajúc sa len na znenie § 250j ods. 2 písm. a) O. s. p., pričom v právnom záujme žalobcu z hľadiska právnej istoty, ochrany a rozsahu nadobúdania práv na podklade rozsudku súdu je povinnosť súdu vo výroku rozsudku vysloviť a v odôvodnení rozsudku odôvodniť, podľa ktorých ustanovení zákona rozhodnutia zrušuje, keď má na tom žalobca právny záujem a skutkový a právny stav veci to odôvodňuje. V rámci odvolania žalobca poukázal na nedostatky žalobou napadnutých rozhodnutí a to v spojitosti k jednotlivým horeuvedeným písm. c), d), e) ustanovenia § 250j ods. 2 O. s. p.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu, ako vecne správny, potvrdiť. Zdôraznil, že nepovažuje za potrebné napadnutý výrok rozsudku meniť, pretože právne následky pri zmene dôvodov budú rovnaké. Poukázal na skutočnosť, že v rámci nového konania bolo žiadosti žalobcu o vydanie preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím vyhovené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), na pojednávaní (§ 214 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O. s. p.).

Súd prvého stupňa postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O. s. p. preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktorým odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bolo konanie vo veci žiadosti žalobcu o vydanie preukazu občana

s ťažkým zdravotným postihnutím zastavené. Uvedený postup bol odôvodnený s poukazom na znenie § 103 ods. 2 zákona o sociálnej pomoci, podľa ktorého je občan povinný na výzvu príslušného orgánu reagovať a preukázať rozhodujúce skutočnosti, aby bolo možné stanoviť mieru funkčnej poruchy, ako aj aplikáciou § 30 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, keď žalobca na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a o možnosti zastavenia konania bol poučený.

Predmetom preskúvania krajského súdu bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, ktorým bolo v konečnom dôsledku konanie o žiadosti žalobcu o vydanie preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím zastavené.

Rozsah preskúvavacej činnosti prvostupňového súdu v posudzovanej veci bol daný predmetom preskúvavacieho konania. Vzhľadom na výsledok správneho konania súd v rámci preskúvavacieho konania mohol len skúmať, či bol daný zákonný dôvod pre zastavenie konania. Za stavu, že dôvodom pre zastavenie konania bol nesprávny právny názor správnych orgánov (žalovaného ako aj prvostupňového), krajský súd postupoval v súlade so zákonom, keď práve z tohto dôvodu aplikujúc § 250j ods. 2 písm. a) O. s. p. tieto rozhodnutia zrušil. Všetky ďalšie dôvody, na ktoré poukazoval žalobca v rámci odvolania, by boli opodstatnené len v prípade, že by žiadosť žalobcu bola zamietnutá.

Podstatným pre posúdenie opodstatnenosti odvolania je porovnanie výsledku sporu s nárokom uplatneným v žalobe a nie subjektívne presvedčenie účastníka o dôsledkoch vyplývajúcich pre neho z rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, ktorý náležitým spôsobom aj odôvodnil. Námietky žalobcu uvedené v jeho odvolaní sú skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúvanej veci.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože v tomto konaní nebol úspešný.